

S T E N O G R A M A
ședinței Senatului din 10 decembrie 2025

S U M A R

1.	Domnul senator Petrișor-Gabriel Peiu informează plenul Senatului asupra depunerii moțiunii simple cu titlul „Prahova sub asediu: peste 100 000 de români condamnați la sete și boală sub privirea complice a ministrei mediului, Diana Buzoianu”.	2
2.	Întrebări, interpelări și răspunsuri.	2-22; 23-45
3.	Declarații politice.	2-22; 23-45
4.	Domnul senator Daniel-Paul-Romeo Gheorghe informează plenul Senatului asupra afilierii sale la Grupul parlamentar PACE – Întâi România, începând cu data de 10 decembrie 2025.	22

STENOGRAMA
ședinței Senatului din 10 decembrie 2025

Ședința a început la ora 10.04.

Lucrările ședinței au fost conduse de domnul Mircea Abrudean, președintele Senatului, înlocuit de domnul Laurențiu Plăeșu, vicepreședinte al Senatului, asistați de doamna Doina-Elena Federovici și domnul Cristian Ghinea, secretari ai Senatului.

Domnul Mircea Abrudean:

Doamnelor și domnilor senatori,

Declar deschisă sesiunea de întrebări, interpelări de astăzi, 10 decembrie.

Conducerea fiind asigurată de subsemnatul, Mircea Abrudean, președintele Senatului, asistat de domnul senator Cristian Ghinea și de doamna senator Doina-Elena Federovici, secretari ai Senatului.

Conform programului aprobat, timpul este de 60 de minute.

Înainte de a începe, domnule senator Peiu, vă rog.

Domnul Petrișor-Gabriel Peiu:

Mulțumesc, domnule președinte.

Vom depune la dumneavoastră moțiunea simplă intitulată: „Prahova sub asediu: peste 100 000 de români condamnați la sete și boală sub privirea complice a ministrei mediului, Diana Buzoianu”.

Semnătură... să avem semnăturile a 39 de senatori și așteptăm să o înregistrați și să ne programați dezbateră moțiunii.

Domnul Mircea Abrudean:

Termenul stabilit pentru dezbateră și vot asupra moțiunii, în condițiile respectării Regulamentului art.170 – 174, este luni, 15 decembrie, ora 16:00.

Mulțumesc.

În continuare preia conducerea domnul vicepreședinte Plăeșu.

*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Continuăm cu ședința de întrebări și interpelări precum și cu cea de declarații politice. *(Discuții.)*

Și invit la microfon pe doamna senator Luminița Păucean-Fernandes.

Doamna Luminița Păucean-Fernandes:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Bună dimineața, dragi colegi!

Voi adresa o interpelare ministrului mediului, apelor și pădurilor, doamnei Diana-Anda Buzoianu, cu obiectul interpelării: „Responsabilitatea politică și administrativă în cazul în care Barajul Vidraru nu revine, după golirea sa, la parametri stabiliți de proiectanți”.

Stimată doamnă ministru,

Golirea completă a unui baraj de tip arc, precum Vidraru, reprezintă o intervenție cu risc structural și geotehnic ridicat, deoarece eliminarea presiunii hidrostatice modifică regimul de tensiuni pentru care construcția a fost proiectată și exploatată timp de peste 50 de ani. Expunerea betonului, modificarea comportării versanților de ancorare, reacțiile chimice în masa betonului, comportarea armăturilor, riscurile dinamice și seismice, precum și comportarea fundației în absența acumulării sunt elemente critice care trebuie evaluate prin expertize specializate. În acest context, românii trebuie să știe cine răspunde dacă Barajul Vidraru nu va mai putea fi umplut niciodată la nivelul maxim.

Având în vedere cele de mai sus, doamnă ministru, vă rog să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

1. Ce analize structurale cu element finit și simulări tridimensionale au fost realizate înainte de avizarea golirii totale a lacului Vidraru și care sunt rapoartele concrete și parametri de calcul folosiți pentru variația tensiunilor de arc în rosturile verticale și în versanții de ancorare?

2. Ce expertize au evaluat comportarea betonului, care nu a mai fost expus direct timp de peste cinci decenii, și care acum este supus îngheț-dezghețului, evaporării rapide și radiației solare? Au fost identificate microfisuri, exfolieri sau degradări ale parametrului?

3. Ce analize au fost realizate privind carbonatarea, variația pH-ului, riscul de coroziune a armăturilor și eventualele degradări chimice interne apărute în urma expunerii bruște? Care sunt laboratoarele și experții care au semnat aceste evaluări?

4. Ce expertiză tehnică independentă certifică faptul că Barajul Vidraru poate fi reumplut în siguranță și care este ritmul maxim admis de reumplere? Există riscul real ca barajul să nu mai poată fi adus niciodată la nivelul maxim de exploatare prevăzut inițial?

5. Ce analize dinamice au evaluat riscul de rezonanță structurală și amplificarea vibrațiilor induse de vânt în perioada în care barajul nu mai beneficiază de masa de apă care îi asigura amortizarea naturală?

6. Ce evaluări există pentru comportarea barajului în cazul unui cutremur produs cât timp lacul este golit și ce analize au fost efectuate asupra golirilor de fund utilizate luni în șir, inclusiv în ceea ce privește cavitația, vibrațiile hidraulice și riscul de eroziune internă?

7. Ce verificări au fost realizate asupra ecranului de etanșare și asupra sistemului de drenaj din fundație în condițiile golirii prelungite și ale viitoarei reumpleri? Au fost analizate riscurile de creștere a infiltrațiilor, presiunilor interstițiale și de apariție a eroziunii interne în masivul de fundație?

Solicit ca răspunsurile să fie însoțite de rapoartele tehnice și documentele care au stat la baza aprobării golirii totale și a reumplerii ulterioare a acumulării Vidraru.

Solicit răspuns în scris.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație, senator AUR, Circumscripția electorală nr.34 Sibiu, Luminița Păucean-Fernandes.

Dacă îmi dați voie să citesc și declarația politică.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog, doamna senator.

Doamna Luminița Păucean-Fernandes:

Titlul declarației politice: „Mulțumim, București! Mulțumim, România!”

Doamnelor și domnilor senatori,

Dragi români,

În primul rând, mulțumesc, București! Mulțumesc, România!

Alegerile de duminică, atât din Capitală, cât și din alte regiuni ale țării, inclusiv din Buzău, reconfirmă categoric ascensiunea AUR ca principala forță de opoziție în fața acestei coaliții a eșecului. Cifrele participării la vot din București ne arată o realitate sumbră. O prezență la urne de peste... de puțin peste 30 de procente marchează o delegitimare profundă a actualei clase politice. Faptul că primarul ales al Capitalei a obținut doar 36% din voturi, dintr-o prezență de 32,7 procente, înseamnă că doar peste puțin de 10 procente din totalul locuitorilor cu drept de vot ai Bucureștiului i-au acordat încrederea. Această apatie cronică este rezultatul direct al unei guvernări care, prin alegeri comasate, anulate, manipulări și jocuri de culise, a călcat în picioare votul a milioane de români și a subminat încrederea în democrație.

Datoria noastră sacră, ca mișcare suveranistă, este să... este să restabilim pilonii democrației autentice în România, pentru că, din nou, am fost martorii unui circ mediatic. Sondajele și așa-zisele exit-poll-uri au fost din nou distorsionate pentru a manipula și demobiliza electoratul. S-a încercat minimalizarea șanselor candidatei Anca Alexandrescu de a obține chiar și locul doi. Dar noi am repetat-o constant: singurul barometru onest al voinței naționale este urna de vot.

Le mulțumim din suflet românilor care au ieșit la vot și au susținut candidații Alianței pentru Unirea Românilor. Ne motivează mult creșterea constantă pe care AUR o înregistrează. Tot mai mulți români se alătură mișcării noastre. De aceea privim cu încredere către 2028, când ne propunem să prezentăm o platformă a unității naționale pentru a reprezenta cât mai bine fiecare comunitate.

Misiunea noastră este să punem capăt risipei de voturi și să aducem AUR la guvernare exclusiv în interesul poporului român, pentru a realiza acea cale de reconciliere națională și pentru a corecta derapajele care macină țara.

Un pas decisiv este și cel pe care îl vom face în scurt timp: susținerea moțiunii de cenzură împotriva Guvernului Bolojan.

Stimați colegi,

Actuala coaliție guvernamentală a eșuat pe toată linia.

În doar șase luni de mandat nu s-a adoptat nicio reformă structurală vitală a statului, ceea ce a avut consecințe grave: am ratat atragerea a sute de milioane de euro din PNRR din cauza nerespectării jaloanelor asumate. Ceea ce este și mai grav este că în aceste șase luni s-a reușit doar sărăcirea românilor de rând și lovirea economiei prin măsuri complet arbitrare. Românii de bună credință, plătitori de taxe, au fost transformați în țapi ispășitori pentru a acoperi deficitul bugetar excesiv, care este, de fapt, opera guvernelor PSD, PNL, USR și UDMR. Mamele, pensionarii, veteranii, tinerii, profesorii, fermierii și antreprenorii sunt puși să ducă în spate povara austerității, în timp ce privilegiații sistemului au scăpat neatacabili. Nu am văzut nicio reducere reală a subvenției partidelor, nu s-au eliminat pensiile speciale, nici nu s-au recuperat datoriile marilor restanțieri.

Această moțiune sancționează inclusiv miniștrii USR care s-au dovedit complet incompetenți. De la ministrul care și-a falsificat studiile, lăsând țara fără ministru al apărării în plin război la graniță, până la dezastrul din Prahova și Dâmbovița, din cauza unui ministru al mediului incompetent. Iată cum mitul USR, un partid autointitulat antisistem, s-a dezvăluit singur ca fiind parte din acest sistem corupt și incompetent aflat la guvernare.

În concluzie, nu mai putem permite ca România să fie guvernată de partide care și-au pierdut iremediabil încrederea poporului.

Democrația autentică înseamnă ca majoritatea votată să conducă țara. Iar AUR reprezintă cel puțin jumătate din poporul român care s-a săturat să fie condus de aceleași formațiuni politice falimentare, părtașe la anularea alegerilor.

România merită mai mult. Timpul lor a expirat.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație, Luminița Păucean-Fernandes, senator AUR în Circumscripția electorală nr.34 Sibiu.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, doamna senator.

Dau în continuare cuvântul doamnei senator Nadia-Cosmina Cerva.

Doamna Nadia-Cosmina Cerva:

Bună dimineața, domnule președinte!

Doamnelor și domnilor,

Stimați colegi,

Declarație politică.

Titlul declarației: „De ziua ei, Constituția României a fost ignorată de clasa politică”.

De ziua ei, Constituția României a fost ignorată de mare parte a clasei politice și chiar de instituțiile fundamentale ale statului.

Senatul, Camera Deputaților, Înalta Curte de Casație și Justiție, Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție nu au fost interesate să organizeze vreun eveniment de „carte de căpătâi” a fiecărui cetățean. Administrația Prezidențială, Ministerul Justiției, Guvernul s-au mulțumit să transmită mesaje simple și seci.

În timp ce cea care ne protejează drepturile și libertățile fundamentale era sărbătorită doar de Comisia pentru constituționalitate din Senatul României, președinții Camerelor parlamentare și reprezentanții puterii executive au considerat să onoreze prezența unor ambasadori și consuli, reprezentanți diplomatici ai altor state.

În contextul celebrării Zilei Constituției României, Comisia pentru constituționalitate din Senatul României a organizat un eveniment cu tema: „Ne mai apără Constituția sau este nevoie să o apărăm noi?”

Evenimentul s-a dorit a fi o deschidere a dialogului între instituțiile publice care își au temeiul și își desfășoară activitatea în conformitate cu dispozițiile constituționale, participanții fiind invitați să prezinte păreri, poziții sau soluții în legătură cu tema propusă.

„Tema trece de exercițiul retoric, reprezintă un test al maturității noastre democratice și un prilej pentru a reflecta la modul în care Legea fundamentală continuă să fie vie, să fie relevantă în lumea în care vedem cu toții că trăim, într-o continuă schimbare.

Constituția însă nu are cum să se apere singură, ci doar prin cetățeni, prin instituții, prin profesori, prin juriști, prin cercetători pentru că prin ajutorul tuturor contribuim ca litera legii să nu fie fragilă. De aceea răspunsul corect la «Cum apărăm noi Constituția?» este prin drept și cultură”, spunea unul dintre participanții la dezbateri.

„O Constituție este stâlpul întregului sistem de drept, este un instrument foarte puternic, dar realitatea că o Constituție este și vulnerabilă în același timp. Ea este similară unui contract între mai multe părți care are valoare doar dacă este respectată. Constituția stabilește cadrul în care funcționează și se organizează statul, stabilește drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale pe care noi le avem.

Oferă din punct de vedere formal garanții necesare pentru ca noi să nu fim abuzați de către guvernanți. O Constituție fără să fie respectată nu este altceva decât o formă fără fond”, fiind poziția altui participant.

Tema s-a născut din realitățile constatate de-a lungul timpului cu privire la existența unor situații în care cele trei puteri din stat nu își exercită prerogativele și rolul constituțional și își arogă competențe conferite prin lege unei alte puteri, cu afectarea echilibrului dintre autoritatea legislativă, autoritatea executivă și autoritatea judecătorească, prin care se garantează funcționarea eficientă a democrației constituționale.

Câteva exemple ar fi:

- până în prezent, Parlamentul României nu a pus în acord cu dispozițiile Constituției o serie de prevederi declarate neconstituționale din legile și ordonanțele în vigoare, inclusiv norme din Codul penal, Codul de procedură penală, Codul civil, Codul de procedură civilă, care reprezintă norme de drept comun, ceea ce permite aplicarea neunitară a normelor de drept și crearea unei stări de insecuritate juridică;

- Guvernul României a emis un număr semnificativ de ordonanțe de urgență care conțin norme care afectează drepturile și libertățile fundamentale, cu încălcarea art.115 alin.(4) și (6) din Constituția României, fără a exista situații extraordinare a căror reglementare să nu poată fi amânată, Guvernul abuzând astfel de rolul de legiuitor pe calea delegării legislative și ignorând nepermis rezultatul referendumului prin care s-a interzis folosirea ordonanțelor de urgență în domeniul justiției;

- instanțele judecătorești nu respectă deciziile Curții Constituționale, care sunt obligatorii atât în privința dispozitivului, cât și a considerentelor acestora;

- procurorii din cadrul Ministerului Public își încalcă obligațiile constituționale de reprezentare a intereselor generale ale societății și apărare a ordinii de drept, drepturilor și libertăților cetățenilor, obligații prevăzute de art.131 alin.(1) din Constituție;

- la nivelul Curții Constituționale a României există cazuri în care perioada scursă de la înregistrarea unei excepții de neconstituționalitate până la soluționarea acesteia trec circa 2-3 ani, perioadă în care litigiul în care a fost invocată excepția poate fi soluționat în mod definitiv, iar hotărârea pronunțată este executată, ceea ce afectează dreptul de acces efectiv la instanța de contencios constituțional.

Pentru a reintra în matca lor constituțională, cele trei puteri în stat ar trebui să conlucreze, în conformitate cu principiul constituțional al separației puterilor, să-și ia angajamentul față de poporul român că-și exercită cu bună credință rolul și îndatoririle care le revin și să înceteze în a-și mai aroga competențe care nu le-au fost conferite, conform Constituției României.

În acest sens, recomandările Comisiei pentru constituționalitate din Senatul României au fost și sunt: Senatorii și deputații din Parlamentul României:

- să-și îndeplinească cu bună credință mandatul pe care l-au primit din partea cetățenilor;

- să adopte legi conforme cu Constituția României și să respecte principiile constituționale, drepturile și libertățile fundamentale, precum și principiul legalității și normelor de tehnică legislativă;
- să analizeze și să dezbată, în mod real, proiectele legislative în ședințele comisiilor permanente, inclusiv cu privire la conformitatea normelor cu Constituția și impactul pe care-l generează după adoptarea și intrarea lor în vigoare;
- să inițieze și să adopte proiecte de lege prin care să fie puse în acord cu Constituția toate textele declarate neconstituționale;
- să respingă ordonanțele de urgență ale Guvernului României cu încălcarea art.115 alin.(4) și (6) din Constituția României;
- să adopte proiecte de lege prin care să fie respectat și întărit dreptul la acces la instanță, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil;
- să adopte proiecte de lege prin care avocații să fie protejați împotriva eventualelor abuzuri și presiuni în exercitarea profesiei;
- să adopte proiecte de lege prin care să fie garantat dreptul de acces efectiv și eficace al cetățenilor la instanța de contencios constituțional.

Guvernul României:

- să înceteze în a mai legifera pe calea delegării legislative și a mai adopta ordonanțe de urgență cu încălcarea art.115 alin.(4) din Constituția României;
- să înceteze în a mai adopta ordonanțe de urgență care conțin norme ce afectează drepturi și libertăți fundamentale, cu încălcarea art.115 alin.(6) din Constituție;
- să-și exercite rolul de inițiator legislativ în cazul în care consideră că este necesară o intervenție legislativă în anumite domenii, supunând spre analiză Parlamentului – ca unică autoritate legiuitoare a țării – proiecte de lege pe care le consideră necesare, cu respectarea tuturor normelor și principiilor de drept (legalității, transparenței și normelor de tehnică legislativă).

Instanțele de judecată din România:

- să-și îndeplinească rolul pe care îl au, potrivit Constituției;
- să înfăptuiască justiția în numele legii, în mod independent și cu imparțialitate, să se supună numai legii, iar justiția să fie unică, imparțială și egală pentru toți;
- să respecte dreptul de acces la instanță, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil;
- să-și respecte rolul stabilit de art.126 alin.(6) din Constituție și să efectueze, în mod real și efectiv, controlul judecătoresc al actelor administrative;
- să respecte deciziile Curții Constituționale a României, atât în privința dispozitivului, cât și a considerentelor acestora, indiferent dacă soluția este de admitere sau de respingere a excepției de neconstituționalitate.

Ministerul Public:

- să respecte și să apere ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile tuturor cetățenilor, inclusiv prezumția de nevinovăție și dreptul la apărare;

- să respecte deciziile Curții Constituționale a României, de admitere sau de respingere a excepțiilor de neconstituționalitate, atât în privința dispozitivului, cât și a considerentelor.

Consiliul Superior al Magistraturii să-și respecte rolul de garant al independenței justiției, precum și rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, și să sancționeze judecătorii și procurorii atunci când aceștia, desfășurându-și activitatea cu nerespectarea legii și a Constituției, încalcă dreptul de acces la instanță, dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Curtea Constituțională a României:

- să-și exercite rolul garantat și supremația Constituției, să soluționeze excepțiile de neconstituționalitate cu care este investită, în mod obiectiv și imparțial, fără nicio influență;

- să întreprindă demersurile necesare pentru reducerea termenului de soluționare a excepțiilor de neconstituționalitate cu care a fost investită și respectarea dreptului de acces efectiv și eficace la instanța de contencios constituțional.

Constituția este un document foarte valoros, ne apără, dar este nevoie ca și noi să o apărăm, asta a fost concluzia dezbaterilor din Comisia pentru constituționalitate din Senatul României, și ține doar de noi, instituții și cetățeni, să o punem în aplicare așa cum a fost scrisă și cu bună credință.

Și, repet: „La mulți ani, Constituția României!”

Senator Cosmina Cerva, Circumscripția nr.42 București

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Doina-Elena Federovici și îi rog pe toți colegii să se încadreze în timpii alocați.

Doamna Doina-Elena Federovici:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Bună dimineața, distinși colegi!

Interpelarea de astăzi este adresată domnului ministru András István Demeter, ministrul culturii.

Obiectul interpelării: „Necesitatea alocării fondurilor bugetare pentru anul 2026, în vederea continuării și finalizării proiectului de restaurare a Muzeului de Științele Naturii Dorohoi”

Distinși colegi,

Reabilitarea Muzeului de Științele Naturii Dorohoi reprezintă unul dintre cele mai mari proiecte din țară gestionate de Institutul Național al Patrimoniului prin Programul național de restaurare a monumentelor istorice, dar și unul dintre cele mai importante obiective culturale și patrimoniale pentru județul Botoșani. Clădirea muzeului, fost sediu al Prefecturii Dorohoi, este o clădire de patrimoniu cu o vechime de aproape 150 de ani și o valoare istorică semnificativă pentru comunitatea locală.

Investiția, în valoare de aproximativ 43 de milioane de lei, prevede consolidarea, restaurarea și modernizarea completă a clădirii, astfel încât aceasta să poată găzdui exponatele de o importanță națională și internațională din patrimoniul muzeal: colecția de insecte și fluturi exotici a profesorului Ioan Nemeș, colecția de fluturi aparținând farmacistului Weber, colecția de păsări africane a profesorului Cătălin Rang, precum și expoziția de sticlă și porțelan realizată la fosta fabrică de sticlă din Dorohoi.

Având în vedere amploarea și complexitatea proiectului, dar și ritmul etapelor tehnice derulate până în prezent, anul 2026 reprezintă o perioadă critică în care sunt necesare alocări bugetare consistente pentru continuarea și finalizarea lucrărilor.

Prin prezenta interpelare, domnule ministru, vă solicit să prevedeați în bugetul pentru anul 2026 fonduri suficiente pentru continuarea lucrărilor la Muzeul de Științele Naturii Dorohoi.

Domnule ministru,

Este esențial ca acest proiect major, unul dintre cele mai ambițioase și reprezentative din nord-estul României, să fie tratat cu prioritate în alocările bugetare pentru anul 2026, astfel încât botoșănenii și întreaga țară să beneficieze de un muzeu modern, restaurat și pus în valoare la standarde europene.

Vă mulțumesc.

Solicite răspuns scris.

Senator PSD de Botoșani, Doina-Elena Federovici

Și dacă îmi permiteți, domnule președinte, aș citi pe scurt și întrebările pe care le am pentru astăzi.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog, doamna senator.

Doamna Doina-Elena Federovici:

Mulțumesc.

Întrebările sunt adresate domnului ministru Attila Cseke, ministrul dezvoltării, lucrărilor publice și administrației.

Obiectul întrebării: „Stadiul proiectelor finanțate de Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației în județul Botoșani”

Domnule ministru,

Proiectele de investiții finanțate prin Programul de construcții de locuințe pentru tineri destinate închirierii, derulate prin ANL, Programul de construcții de locuințe sociale și de necesitate, derulat conform Legii nr.114/1996, Programul național de investiții „Școli sigure și sănătoase”, precum și Programul național de consolidare a cădirilor cu risc seismic ridicat sunt de o importanță majoră pentru comunitatea locală din județul Botoșani.

În spatele fiecărei finanțări se află nevoile reale ale botoșănenilor, motiv pentru care, domnule ministru, vă rog să-mi furnizați următoarele informații privind implementarea proiectelor:

1. Care sunt proiectele aflate în derulare de către Agenția Națională pentru Locuințe în județul Botoșani, indiferent de subprogram?

2. Care sunt proiectele aflate în derulare prin Programul de construcții de locuințe sociale și de necesitate în județul Botoșani?

3. Care sunt proiectele aflate în derulare prin Programul național de consolidare a clădirilor cu risc seismic ridicat?

4. Care sunt proiectele aflate în derulare prin Programul național de investiții „Școli sigure și sănătoase”?
Și ultima întrebare.

5. Ce proiecte noi sunt planificate pentru județul Botoșani în perioada 2025-2028 în cadrul programelor mai sus enunțate?

Vă mulțumesc.

Solicit răspuns scris individual pentru fiecare componentă.

Cu deosebită stimă, senator PSD de Botoșani, Doina-Elena Federovici.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator George-Cătălin Bochileanu.

Se pregătește domnul senator Ionel Carp.

Domnul George-Cătălin Bochileanu:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Doamnelor și domnilor senatori,

Astăzi, 10 decembrie, marcăm Ziua Internațională a Drepturilor Omului.

Un prilej de reflecție, dar și de onestitate. Drepturile omului nu sunt doar principii abstracte, ci obligații concrete pentru statul român, în fiecare zi.

Un lucru trebuie spus clar: apartenența României la Uniunea Europeană a îmbunătățit semnificativ standardele de protecție pentru toți cetățenii. Datorită Uniunii Europene, avem mecanisme de protecție mai solide, legislația antidiscriminare, libertăți consolidate, acces la justiție europeană și o

presiune constantă pentru transparență, egalitate și stat de drept. Pentru milioane de români, libertatea de circulație, dreptul la muncă și recunoașterea drepturilor sociale în alte state membre sunt beneficii directe ale acestui cadru european.

Tocmai de aceea avem și responsabilitatea de a ne ridica la aceste standarde.

În calitate de senator pentru românii din afara granițelor, trebuie să semnaliez situația cetățenilor români aflați în străinătate. Vorbim despre milioane de români care contribuie la economia României și a Europei. Cei care sunt domiciliați în afara granițelor țării trăiesc încă o discriminare reală în relația cu statul român: nu pot avea carte de identitate, o problemă care, după ani de propuneri și presiune din partea USR și a românilor din diaspora, este, în sfârșit, în curs de rezolvare. Mai departe, digitalizarea serviciilor consulare, reducerea birocrăției și accesul real la informații și sprijin sunt direcții clare la care lucrăm.

În ceea ce privește drepturile copilului la protecție, educație și dezvoltare, statul are obligația de a interveni ferm acolo unde există abuzuri. Astăzi, din cauza unei lacune în legislație, există situații în care un tată abuziv poate bloca deplasarea mamei, victimă a violenței domestice, cu copilul minor. Această realitate trebuie schimbată, iar USR a depus o inițiativă legislativă în acest sens.

Amintesc, de asemenea, procesul de obținere și redobândire a cetățeniei române, pe care avem datoria să îl facem mai clar, mai rapid și mai transparent. Cetățenia este o legătură juridică, dar și una identitară cu România, iar statul trebuie să o trateze cu seriozitate, predictibilitate și respect.

Un capitol dureros rămâne cel al drepturilor persoanelor cu dizabilități. În România, nu facem suficient nici în ce privește asistența și, cu atât mai puțin, în ce privește autonomia, accesul și participarea reală. Avem nevoie de educație incluzivă, acces la piața muncii, mobilitate urbană, servicii publice adaptate și respect.

Iar o dovadă simbolică a acestor carențe este clar: accesul persoanelor cu dizabilități în această clădire, în clădirea Parlamentului României. Este inacceptabil ca în 2025 forul suprem al democrației din România să fie încă inaccesibil cetățenilor săi. Atunci când oamenii întâmpină obstacole în a se deplasa în Parlament, mesajul transmis este că nu sunt pe deplin incluși în viața democratică.

Drepturile omului nu sunt un slogan festiv. Sunt un contract permanent între stat și cetățeni. De Ziua Internațională a Drepturilor Omului, mesajul meu este acesta: România este mai protejată în interiorul Uniunii Europene. Dar trebuie să devină mai dreaptă în interiorul propriei sale societăți.

România are obligația să-și trateze toți cetățenii cu aceeași demnitate oriunde s-ar afla.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Ionel Carp.

Se pregătește doamna senator Rodica Cușnir.

Domnul Ionel Carp:

Bună ziua, domnule președinte de ședință!

Stimate doamne și domni senatori,

Întrebarea de astăzi este adresată domnului Ilie Bolojan, prim-ministrului Guvernului României, iar obiectul întrebării este transparența criteriilor de atribuire și a procedurilor de selecție în cadrul programului SAFE pentru armamentul individual.

Stimate domnule prim-ministru,

Programul SAFE, finanțat din fonduri europene, reprezintă una dintre cele mai importante oportunități pentru modernizarea armamentului individual al Armatei Române și, în același timp, pentru revitalizarea industriei naționale de apărare. Vorbim despre un program multianual, cu un buget estimat la sute de milioane, dacă nu chiar miliarde de euro, cu un impact direct asupra capacității de luptă a forțelor armate și asupra modului în care România își definește rolul industrial în cadrul bazei europene de apărare.

Conform informațiilor publice, prin grupul de lucru SAFE, coordonat de Cancelaria Prim-Ministrului, a fost lansată o cerere de informații către mai mulți producători internaționali de armament individual, pentru a evalua posibilitățile de producție integrală sau parțială în România, cu transfer de tehnologie, cu testare și mentenanță pe tot ciclul de viață al produselor. Scopul declarat al acestui demers este ca fabricarea armelor de asalt, a pistoalelor, aruncătoarelor de grenade și a altor sisteme NATO de calibru mic să se realizeze la operatorii economici din industria națională de apărare, inclusiv în situații de criză de război.

În acest context, cel puțin un producător major european, spre exemplu: compania Beretta – Fabbrica d'Armi Pietro Beretta, a decis să își facă publică oferta, anunțând prin comunicate oficiale intenția de a realiza un transfer integral de tehnologie și de a fabrica în România arme de asalt, pistoale și aruncătoare de grenade, cu producție locală parțială și pentru alte categorii de armament. Această ofertă vorbește explicit despre integrarea României în Baza Industrială Europeană de Apărare, despre investiții locale, formare de personal autonom, autonomie logistică și mentenanță în țară.

În paralel, există și alte inițiative și memorandumuri semnate între companii străine și operatori români, inclusiv cu societăți de stat, care au fost anunțate public ca „pași decisivi” pentru industrializarea programului SAFE, dar care, potrivit analizelor de specialitate, nu au înregistrat progrese concrete în ultimii ani. Cazurile anterioare arată că blocajele nu vin doar din partea partenerilor privați, ci și din întârzieri administrative, schimbări succesive de decidenți, relocări de proiecte, lipsă de răspuns la solicitări și dificultăți în emiterea autorizațiilor și licențelor necesare.

Prin urmare, în discuție nu se află doar „care producător este mai bun”, ci dacă statul român are sau nu un cadru procedural clar, transparent și predictibil pentru selecția ofertelor, pentru evaluarea

transferului de tehnologie, pentru integrarea producției în economia națională și pentru asigurarea unei concurențe reale între participanți. În absența unor criterii de atribuire explicite, publice și verificabile, orice decizie majoră în favoarea unuia sau altuia dintre competitori riscă să fie contestată atât juridic, cât și politic, cu consecințe asupra credibilității României în fața partenerilor săi și în fața instituțiilor europene.

Mai mult, vorbim despre fonduri publice și fonduri europene care vor veni, într-o formă sau alta, justificate și, posibil, returnate în caz de nereguli. De aceea, este esențial ca programul SAFE să nu devină un exercițiu opac, greu de descifrat pentru contribuabili și pentru Parlament, ci un mod de bune practici în materie de achiziții strategice: criterii clare, proceduri deschise, competiție reală, tratament egal al tuturor ofertanților și maximă transparență față de public și față de instituțiile de control.

În acest sens, întrebările nu privesc un operator sau altul, ci modul în care Guvernul României organizează și gestionează un program de importanță strategică națională, cu impact tehnologic și industrial pe termen lung. Avem datoria de a ne asigura că statul acționează în interesul exclusiv al sistemului de apărare și al industriei naționale, respectând principiile transparenței, concurenței loiale și a bunei guvernării.

Drept urmare, vă rog, domnule prim-ministru, să-mi răspundeți la următoarele întrebări:

1. Care sunt, în mod concret, criteriile de atribuire și criteriile de evaluare a ofertelor în cadrul componentei de armament individual al programului SAFE, inclusiv ponderea prețului, a performanțelor tehnologice, a transferului de tehnologie și a beneficiilor locale și unde sunt acestea publicate oficial?

2. Care este procedura exactă prin care se analizează și se compară ofertele depuse de către companiile participante, fără a intra în detalii confidențiale? Care sunt etapele de evaluare tehnică și economică și ce mecanisme de audit sau control extern sunt prevăzute pentru a garanta imparțialitatea procesului?

3. Câte oferte complete au fost primite până în prezent pentru componenta de armament individual din programul SAFE, câte dintre acestea au fost admise în evaluare, câte au fost respinse și din ce motive, și cum se asigură Guvernul că nicio ofertă eligibilă nu este ignorată sau blocată administrativ fără o justificare scrisă și verificabilă?

4. Ce măsuri a luat sau intenționează să ia Guvernul României pentru a garanta că procesul de selecție și atribuire din cadrul SAFE este deschis, transparent și în beneficiul exclusiv al sistemului de apărare și al industriei naționale, inclusiv prin publicarea unui calendar clar al deciziilor, a unei sinteze a criteriilor aplicate și a modului în care au fost evaluate ofertele?

Solicit răspuns scris.

Cu respectul cuvenit, senator Ionel Carp, Circumscripția electorală Tulcea.

Vă mulțumesc.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Rodica Cușnir.

Se pregătește doamna senator Daniela Ștefănescu.

Doamna Rodica Cușnir:

Declarație politică.

„Ziua Internațională a Drepturilor Omului”.

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor,

Stimați colegi,

Azi, 10 decembrie, odată cu marcarea Zilei Internaționale a Drepturilor Omului, este momentul să privim fără ezitare realitatea juridică și instituțională în care România se află.

Anul acesta se împlinesc 25 de ani de la proclamarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, document care a consacrat un nivel juridic fără precedent de protecție a drepturilor omului la nivel european. Cu toate acestea, raportul anual al Comisiei Europene privind aplicarea Cartei confirmă că România continuă să se afle într-o zonă de vulnerabilitate sistemică, în special în ceea ce privește respectarea efectivă a drepturilor fundamentale.

Datele sunt clare și nu pot fi contestate. România se află de mai bine de un deceniu în primele locuri din Europa în ceea ce privește numărul de condamnări la Curtea Europeană a Drepturilor Omului. Conform statisticilor oficiale ale CEDO, România continuă să figureze anual printre statele membre cele mai condamnate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului; în 2021, de pildă, CEDO a pronunțat 76 de condamnări împotriva statului român. Însă un număr semnificativ de hotărâri rămân neexecutate la nivel național, ceea ce ridică semne serioase de întrebare asupra protecției efective a drepturilor fundamentale. Cele mai frecvente încălcări privesc durata excesivă a procedurilor judiciare, încălcarea dreptului la viață privată, tratamente degradante, supraaglomerarea din centrele de detenție, condițiile improprii din instituțiile rezidențiale și lipsa unui remediu efectiv.

Problema nu este doar dimensiunea acestor condamnări, ci și capacitatea redusă a României de a implementa hotărârile CEDO. În prezent, România figurează pe lista Consiliului Europei cu numeroase cauze aflate sub supraveghere întărită, ceea ce înseamnă că mecanismele interne de remediere sunt insuficiente. Cauze precum „Barbu”, „Angelescu”, „Stoian” și „Moldovan” sunt doar câteva exemple de hotărâri care, la ani distanță, ridică în continuare probleme nerezolvate, de la condițiile de detenție la protecția drepturilor persoanelor cu dizabilități sau discriminare sistemică. Faptul că România menține

în executare hotărâri vechi de peste un deceniu reprezintă un indicator al fragilității instituționale și al lipsei de responsabilitate democratică.

Raportul european pentru anul 2025 confirmă această realitate arătând că România nu aplică în mod consecvent Carta, nu realizează evaluări de impact asupra drepturilor fundamentale, nu oferă instruire adecvată funcționarilor și nu oferă un spațiu civil protejat. Persistă discriminarea, accesul inegal la justiție, precaritatea serviciilor destinate persoanelor cu dizabilități și vulnerabilitatea crescândă a apărătorilor dreptului omului. Cu alte cuvinte, la 25 de ani de la adoptarea Cartei, România încă nu poate garanta aplicarea sa uniformă la nivel administrativ, legislativ și judiciar.

În lipsa unor mecanisme de control transparente și bine fundamentate, România riscă să devină un spațiu de experimentare neasumată în care drepturile cetățenilor pot fi afectate fără remediu efectiv.

În același timp, fragilitatea economică și criza financiară care afectează întreaga Europă amplifică vulnerabilitățile sociale. Lipsa accesului la servicii publice de calitate, precaritatea sistemului social și inegalitățile tot mai profunde afectează în mod direct exercitarea drepturilor fundamentale consacrate de către Carta Europeană și Convenția Europeană.

Astăzi, de Ziua Internațională a Drepturilor Omului, reafirm că responsabilitatea apărării drepturilor fundamentale nu este una declarativă, ci structurală. Este obligația noastră ca legiuitori să asigurăm că România revine pe un drum al respectării Convenției, al implementărilor hotărârilor CEDO, al protejării apărătorilor drepturilor omului și al integrării Cartei în procesul legislativ și administrativ.

Suntem datori să construim instituții capabile, să consolidăm mecanisme independente, să protejăm spațiul civic și să regândim politici publice în lumina unei lumi care se schimbă mai repede decât legislația.

Drepturile fundamentale nu sunt o declarație festivă, sunt temelia unei democrații funcționale.

Vă mulțumesc.

Senator de Suceava, Rodica Cușnir (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Daniela Ștefănescu.

Se pregătește doamna senator Olga Onea.

Doamna Daniela Ștefănescu:

Mulțumesc.

Subiectul declarației politice de astăzi: „Criza declanșată de golirea Barajului Paltinu nu este doar o eroare administrativă”.

Criza declanșată de golirea Barajului Paltinu nu este doar o eroare administrativă, ci un simptom al unei guvernări care tratează resursele vitale ale țării cu o lejeritate inadmisibilă. În locul unei vigilențe atente și al unui management riguros, am asistat la un amestec periculos de improvizație și de tăcere selectivă. În fața unei asemenea situații nu putem rămâne captivi discursului superficial, neasumat și politicianist al celor responsabili, care încearcă să transforme neglijența majoră într-un simplu incident procedural. Ceea ce s-a întâmplat la Paltinu nu este eroare, este un eșec, iar eșecul nu poate fi cosmetizat prin comunicare, eșecul se asumă.

Această criză nu este doar consecința unor greșeli punctuale, ci reflexul incompetenței, aroganței și superficialității cu care USR și-a tratat propriile numiri în Guvern, transformând numirile în funcții publice la cel mai înalt nivel în statul român, în experimente ale căror efecte se resimt direct asupra funcționării statului.

În momentul în care un ministru fuge de responsabilitate, cel lăsat expus nu este sistemul, ci cetățeanul. Atunci când cetățeanul este victima neputinței administrative, demnitarul are obligația, nu opțiunea, de a se retrage. Este regula elementară a unei guvernări responsabile. Este o axiomă simplă a unei guvernări responsabile pe care actuala conducere a Ministerului Mediului Apelor și Pădurilor pare hotărâtă să o ignore.

Stimați colegi,

În logica răspunderii publice și în spiritul respectului față de cetățenii care au suportat consecințele acestei neglijențe, solicităm demisia ministrului mediului, nu ca un act de vendetă politică, ci ca o necesitate a igienei instituționale, ca semnal că statul român refuză să se amputeze singur prin indiferență.

Demisia nu este o pedeapsă, ci o eliberare a instituției de sub povara incompetenței. Nu o sancțiune, ci singura posibilitate de afirmare a responsabilității publice, un gest necesar pentru a arăta că funcțiile în stat nu pot fi ocupate prin aroganță, superficialitate sau incompetență.

Vă mulțumesc.

Senator... Circumscripția nr.4 Bacău, senator AUR, Daniela Ștefănescu (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe doamna senator Olga Onea.

Se pregătește domnul senator Corneliu Negru.

Doamna Olga Onea:

Bună dimineața, stimați colegi!

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarație politică.

Românii au votat apă, hrană, energie. Și culmea, fix asta nu au: 100 000 de români n-au apă de 13 zile, suntem în pragul unei crize energetice, iar mâncarea este din ce în ce mai scumpă.

Trăim într-un stat care se laudă cu resurse naturale impresionante și, totuși, nu poate oferi apă cetățenilor săi. Este o realitate greu de acceptat într-o țară europeană și o dovadă că problema nu este în pământ, ci în modul în care suntem guvernați.

A lipsi un om de apă nu este un simplu inconvenient. Este un atac la sănătatea publică, la demnitate și la siguranța fiecărei familii. Este confirmarea prăbușirii statului, acolo unde ar trebui să fie solid: în obligația de a asigura servicii de bază pentru toți cetățenii.

De ani de zile, infrastructura de apă este abandonată. Conduce vechi, investiții amânate, lucrări întârziate, promisiuni rostogolite în fiecare campanie. Iar când realitatea lovește, arată simplu și brutal: oamenii deschid robinetul și nu curge nimic. Acesta este verdictul politicii actuale.

Criza apei nu este un incident tehnic. Este un simptom al unei administrații care nu planifică, nu investește și nu reacționează. Este dovadă că statul nu funcționează nici acolo unde responsabilitatea este clară și imposibil de delegat.

Nu putem vorbi despre o Românie puternică atunci când comunități întregi sunt împinse în situații demne de alte vremuri. Nu putem vorbi despre dezvoltare când cetățenii sunt lăsați să supraviețuiască fără apă potabilă. O țară care nu poate asigura apa în case nu se poate lăuda cu modernizarea.

Această criză arată clar că avem nevoie de un alt model de guvernare, unul în care infrastructura de bază este prioritate reală, iar siguranța cetățeanului nu se negociază. România merită un stat care funcționează. Românii merită apă la robinet, nu scuze la televizor. Iar până când acest lucru nu se va întâmpla, nicio formă de putere nu poate vorbi cu adevărat despre responsabilitate sau legitimitate.

Cu respect pentru oameni, senator de Galați, Olga Onea. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc, doamna senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Corneliu Negru.

Se pregătește domnul senator Constantin-Ciprian Iacob.

Domnul Corneliu Negru:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarație politică.

„Un an de la rușinea națională – anularea alegerilor prezidențiale din România la 6 decembrie 2024”.

Domnule președinte,

Stimați colegi senatori,

A trecut un an de la ceea ce istoria ar putea numi, fără riscul de a se înșela, ziua rușinii absolute a democrației românești: momentul în care PSD și PNL, sprijiniți de fostul președinte Klaus Iohannis și de un pluton de execuție docil de judecători de la Curtea Constituțională a României, au decis să anuleze alegerile prezidențiale din 2024, invocând un prezumtiv amestec al Rusiei în campanie.

Într-o singură zi, cu un singur comunicat, România a fost aruncată înapoi cu trei decenii și jumătate – în vremurile în care voința cetățeanului era călcată în picioare fără rușine, iar puterea decidea cine are voie să conducă și cine trebuie eliminat.

Argumentul oficial a fost acela că Rusia ar fi manipulat alegerile și domnul Călin Georgescu, candidatul favorit al votului popular, ar fi fost „omul Moscovei”, decis să scoată România din UE și NATO. Nici până astăzi nu au argumentat cu date și fapte. Nicușor Dan, favoritul sistemului, incapabil să rostească o singură frază într-un mod cât de cât inteligibil, ne tot amenință că vom avea un raport asupra presupuselor „ingerințe ale unui actor statal străin” în desfășurarea procesului electoral pentru alegerea președintelui României. Așa au spus politicienii zilei. Așa a repetat propaganda. Așa au justificat gesturile fără precedent.

După un an de la desfășurarea evenimentelor, rămâne o întrebare uriașă, care atârnă în aerul greu al neîncrederii naționale: unde sunt dovezile?

Timp de un an, românii au auzit doar sloganuri și isterie patriotică de carton. Ni s-a spus că Rusia a manipulat votul. Nu am văzut niciun raport. Ni s-a spus că Georgescu era omul Kremlinului. Nu am văzut nicio probă. Ni s-a spus că România era în pericol mortal. Niciun document secret desecretizat, nicio investigație transparentă, nicio demonstrație publică. În orice stat normal, o asemenea minciună istorică ar fi dăruit guverne și ar fi trimis politicienii la bară. În România, a fost doar un abuz acoperit de tăcere.

Avem aici, totuși, un adevăr straniu, strecurat voluntar de cei cocoțați la conducerea României prin sfidarea poporului prin minciună:

- în numele „apărării democrației”, democrația a fost executată public;
- în numele „apărării siguranței naționale”, siguranța statului a fost spulberată;
- în numele „Europei și NATO”, România a devenit un exemplu de manual despre cum poate fi spulberat procesul electoral din interior, nu din exterior.

Lumea întreagă a privit uimită cum o țară din Uniunea Europeană anulează alegerile libere fără să prezinte o singură dovadă. Cum să mai ceri credibilitate pe plan extern după un asemenea act? Ce lider din lume mai poate privi partenerii români fără să vadă în spatele lor spectrul arbitrarului politic?

Această coaliție toxică, prinsă într-un parteneriat de supraviețuire, nu a ezitat să sacrifice tot: încrederea cetățenilor, stabilitatea instituțională, imaginea internațională, pacea socială. Au călcat în

picioare votul românilor pentru că le era frică. Frică de rezultat. Frică de pierderea privilegiilor. Frică de adevăr. Nu a existat nicio demisie. Nu a existat nicio scuză. Nu a existat nici măcar un „am greșit”.

La un an distanță, rămâne doar tăcerea încărcată de furie a unei națiuni care a înțeles, poate prea târziu, că democrația nu este garantată de Constituție, ci de curaj.

Democrația nu este negociabilă. Votul nu este revocabil după moftul cuiva. Suveranitatea poporului nu poate fi amânată, anulată sau reinterpretată.

În calitate de senator al Partidului Alianța pentru Unirea Românilor, am avertizat, încă de la acel moment, asupra consecințelor grave ale acestui derapaj, și anume:

- erodarea încrederii în procesul electoral;
- subminarea autorității instituțiilor;
- alimentarea unei tensiuni sociale care astăzi este mai evidentă ca oricând.

De aceea, la un an în distanță de această rușine națională, reafirm angajamentul meu: „Nu voi permite astfel de abuzuri!” Nu voi lăsa tăcerea, indiferența sau complicitatea să transforme o excepție gravă în practică obișnuită.

Anularea alegerilor prezidențiale din 2024 rămâne un simbol monstruos a ceea ce se întâmplă atunci când politica devine un exercițiu de dominație, nu de responsabilitate.

Iar dacă România mai are o șansă să repare, ea începe cu o singură propoziție: niciun politician nu este mai presus de votul poporului. Restul sunt doar ruine ale unei democrații trădate.

Închei prin a vă spune clar: voi lupta ca suveranitatea poporului să fie protejată, respectată și imposibil de călcat vreodată.

Vă mulțumesc.

Senator Corneliu Negru, Grupul parlamentar AUR, Circumscripția electorală nr.41 Vrancea (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Constantin-Ciprian Iacob.

Se pregătește domnul senator Andrei-Emil Dîrlău.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Interpelarea mea de astăzi se adresează ministrului afacerilor interne, domnului Marian-Cătălin Predoiu.

Obiectul interpelării îl reprezintă: „Suspiciuni rezonabile privind manipularea procesului electoral prin campanie mascată și difuzarea de date false în ziua votului”

Stimate domnule ministru,

În ziua alegerilor parțiale din data de 7 decembrie 2025, televiziunile au difuzat pe parcursul întregii zile așa-zise estimări sub formă de metafore, schiori sau mașini colorate, plasând constant pe locul doi candidatul care a câștigat, o tactică evidentă de mobilizare artificială a electoratului respectiv. Întrucât la acea oră nimeni nu putea cunoaște rezultatul real, avem prezumția rezonabilă că aceste date au fost fabricate sau utilizate ca instrumente de manipulare psihologică, sfidând legea tăcerii electorale.

În acest context, vă solicit să răspundeți la următoarele două întrebări:

1. Au demarat structurile MAI verificări oficiale pentru a stabili dacă aceste transmisiuni „codificate” au constituit o formă de propagandă electorală mascată și o operațiune coordonată de manipulare a votului, încălcând astfel legislația în vigoare?

2. Ce măsuri concrete și imediate intenționați să implementați pentru a opri practica eludării legii prin „metafore” televizate, astfel încât la următoarele alegeri cetățenii să fie protejați de dezinformări care distorsionează grav realitatea și influențează abuziv operațiuni de vot?

Vă mulțumesc.

Dacă-mi permiteți, domnule președinte... *(Discuții.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Da, vă rog, domnule senator. Vă rog. *(Discuții.)*

Vă rog, declarația politică.

Domnul Constantin-Ciprian Iacob:

Mulțumesc.

Declarația politică de astăzi.

Titlul declarației politice: „Feudalism modern pe banii românilor. Cum a ajuns apa, resursă strategică națională, instrument de control extern sub privirea complice a Ministerului Mediului.”

Vin astăzi în fața dumneavoastră pentru a denunța o situație care a depășit granița incompetenței și a intrat pe tărâmul trădării interesului național.

România, țara cu una dintre cele mai dense și bogate rețele hidrografice din Europa, a ajuns să își înseteze propriii cetățeni, în timp ce profiturile uriașe din exploatarea acestui „aur albastru” curg nestingherite către conturile străine.

Trăim culmea absurdului: o țară care stă pe pungi imense de apă are sute de mii de oameni dependenți de cisterne sau de o rețea publică, oprită din varii motive, independente de cetățeni, plătitori de taxe, impozite și facturi. Dar, stimați colegi, aceasta nu este o simplă problemă de logistică. Ceea ce vedem astăzi seamănă izbitor cu o tehnică veche, de tip colonial, inducerea crizei pentru a menține controlul.

Doamnă ministru a mediului,

Este oare o coincidență că, în timp ce românii suferă de penurie, cele mai mari companii care ne îmbuteliază și comercializează apa sunt de origine franceză? Asistăm la un feudalism modern în care resursa vitală a pământului românesc este vândută cetățeanului român la preț de speculă.

Cifrele sunt sfidătoare și arată disprețul față de acest popor. În Franța, un bax întreg de apă costă puțin peste un euro. În România, o singură sticlă de apă, apa noastră, este vândută de aceleași companii cu un preț echivalent. Un euro sticla la noi, un euro baxul la ei. Aceasta nu este economie de piață, este extracție colonială.

Această disparitate nu este doar o problemă comercială, ci un simptom al unei relații toxice în care România a fost redusă la statutul de colonie economică. Se creează crize „gestionate” pentru a menține dependența, un tipar istoric folosit de puterile coloniale în Africa, replicat acum, cu cinste, în Carpați.

Este inadmisibil ca structurile noastre de securitate și Ministerul Mediului să asiste pasiv la înstrăinarea resurselor strategice. Nu putem vorbi despre suveranitate națională atâta timp cât robinetul românilor este controlat de interese străine, iar setea poporului este transformată în profit extern.

Doamnă ministru a mediului,

Prin această declarație politică, vă solicit să ieșiți din starea de letargie sau complicitate. Apa nu este o marfă de lux, este un drept fundamental și o chestiune de siguranță națională.

Solicit imperativ:

- Auditul complet al tuturor licențelor de exploatare a apelor minerale și de masă deținute de companiile străine.
- Măsuri de plafonare sau suprataxare a profiturilor nesimțite făcute pe spatele resurselor naturale românești.
- Investiții urgente în infrastructura critică de stat pentru a scoate România de sub șantajul „penuriei induse”.

Eliberarea României de acest tip de dominație economică este nu doar legitimă, ci necesară. Apa este a românilor și trebuie să rămână a românilor.

Senator Constantin-Ciprian Iacob, Circumscripția nr.16 Dâmbovița

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, domnule senator.

*

Înainte de a-l invita la microfon pe domnul senator Andrei-Emil Dîrlău, am să-l invit la microfon pe domnul senator Daniel-Paul-Romeo Gheorghe, pentru a face un anunț.

Domnul Daniel-Paul-Romeo Gheorghe:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Bună ziua, stimați colegi senatori!

Începând cu ziua de azi, eu mă voi afilia Grupului PACE – Întâi România și sper ca de acum înainte să facem numai lucruri bune.

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Andrei-Emil Dîrlău.

Se pregătește domnul senator Ștefan Borțun.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Mulțumesc, domnule președinte.

Întrebarea parlamentară de azi este adresată domnului Ilie Bolojan, premierul României, doamnei Diana Buzoianu, ministrul mediului, domnului Bogdan Ivan, ministrul energiei.

Senator AUR, Andrei Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba

Obiectul întrebării și...

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Domnule senator, domnule senator e o interpelare, da?

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Da.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Ați spus întrebare. (*Discuții.*)

Vă mulțumesc.

Domnul Andrei-Emil Dîrlău:

Mulțumesc.

Obiectul este: „Situația barajelor din județul Alba, pe râurile Sebeș și Cugir”

Stimate domnule prim-ministru,

Stimată doamnă ministru,

Stimate domnule ministru,

Lucrările de la Barajul Paltinu, județul Prahova, au afectat grav populația și activitatea unor agenți economici vitali pentru România.

În acest context, licitația lansată de Hidroelectrică în SEAP privind repararea fațadei de beton a Barajului Oașa din județul Alba, pentru îndepărtarea infiltrațiilor, Oașa fiind cea mai mare acumulare hidrotehnică pe Valea Sebeșului, urmată în aval de barajele de la Tău, Căpâlna și Petrești, a creat o îngrijorare în rândul cetățenilor din județul Alba.

Întrebări:

1. Ca urmare a colmatării lacurilor de acumulare, cu cât s-a micșorat capacitatea de înmagazinare a barajelor menționate de la punerea lor în funcțiune?

2. Când au fost efectuate ultima oară manevre cu vanele de golire de fund ale acestor baraje?

3. Ținând seama de fisurile apărute la masca Barajului Oașa, astfel de fisuri există și la celelalte baraje? Care ar putea fi consecințele asupra populației și economiei județului Alba? Ce plan de măsuri aveți pentru a evita posibilele dezastre?

4. Ținând cont că barajul de la Căpâlna asigură o mare parte din alimentarea cu apă a județului Alba, vă rog comunicați capacitatea de înmagazinare actuală a acestuia, starea fațadei barajului și funcționalitatea vanelor de golire.

5. În contextul în care presa locală a prezentat, încă din 2022, un plan de analiză a riscurilor în județul Alba, plan ce prezintă mai multe scenarii catastrofale în caz de avarii majore la salba de baraje pe râurile Sebeș și Cugir, care sunt riscurile de accidente majore, cu implicații asupra populației și economiei din zonă, în cazul demarării lucrărilor de reparație a fațadei Barajului Oașa?

Solicit răspuns scris în 15 zile, conform art.179 din Regulamentul Senatului.

Mulțumesc.

Senator AUR, Andrei Dîrlău, Circumscripția nr.1 Alba (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Ștefan Borțun.

Se pregătește domnul senator Cristian Vântu.

Domnul Ștefan Borțun:

Mulțumesc, domnule președinte.

Interpelarea este adresată domnului prim-ministru Ilie Bolojan și domnului Radu-Dinel Miruță, ministrul economiei, digitalizării, antreprenoriatului și turismului.

Obiectul interpelării: „Situția concesiunii apelor minerale din stațiunea Băile Olănești”

Stimate domnule prim-ministru,

Stimate domnule ministru,

Acum câteva săptămâni, am adresat o întrebare pe această temă domnului Alexandru Rogobete, ministrul sănătății.

La momentul respectiv am considerat că Ministerul Sănătății poate gestiona și rezolva problema de la Băile Olănești.

Ulterior, am fost invitat la o întâlnire cu reprezentanții Consiliului Local din Băile Olănești.

Am înțeles că problema dată excedează competențele Ministerului Sănătății și ale administrației locale. Rezolvarea situației poate fi făcută prin efortul dumneavoastră.

Pe scurt, turiștii și pacienții care merg în Băile Olănești și în spital public, sunt tratați ca o sursă de profit privat.

Spitalul „1 Mai” din Olănești, secție a Spitalului „Elias” din București, nu a putut plăti timp de șase luni apa minerală către concesionarii izvoarelor din stațiune, iar accesul i-a fost tăiat, în loc să folosească apa de la sursă, aflată la câțiva metri, spitalul a fost obligat să transporte zilnic apă minerală de la o distanță apreciabilă din Călimănești. Costurile au fost acoperite din bugetul Ministerului Sănătății.

În același timp, fiecare pacient venit la tratament este obligat să cumpere cartelă pentru a putea bea apă minerală, o fabrică de bani pentru grupuri cu interese politice, în timp ce oamenii bolnavi plătesc pe cartelă accesul la sănătate.

Mai mulți cetățeni și reprezentanți civici au solicitat Consiliului Local să ia măsuri concrete pentru scoaterea izvoarelor de sub monopolul privat al societății Olănești Riviera și clarificarea statutului lor de resursă națională. Punctul lor a fost clar: izvoarele sunt un bun național, iar restricționarea accesului este contrară interesului public.

Prin concesiunile acordate, această resursă este administrată exclusiv pentru profit privat. Monopolul permite stabilirea discreționară a prețurilor, transformând un dar al naturii destinat publicului larg într-un serviciu exclusivist. Sănătatea, deci, a ajuns un lux scump. Cura balneară devine un lux inaccesibil, în timp ce apa, care ar trebui să fie disponibilă la cost minim, este transformată în marfă, cu prețuri dictate de profit.

Se plătește pe bilet de pensionar 12 zile chiar dacă bea sau nu bea apă de la izvoare. Sunt unii care, de exemplu, au boli incurabile și nu au voie să bea această apă, dar tot li se ia banii pe apă. 32 de lei pe zi costă la liber, iar dacă vrei să bei, trebuie să plătești consultația la un medic pentru a-ți recomanda apa. Taxa s-a și dublat în ultimii ani, dar cantitatea de apă s-a înjumătățit. Înainte curgea 700 de ml la o accesare, iar acum 250. Ba mai mult, dacă unui bătrân îi tremură mâna, scapă sticla, pierde apa.

Am aflat cu stupefație că în 2022 contractul de concesiune a fost prelungit pentru încă cinci ani și, mai rău, este secret. Cum e posibil să fie secret un contract de concesiune al unui bun public? Opinez că așa ceva poate intra chiar în sfera penalului.

În orice caz, situația este critică și trebuie luate măsuri urgente pentru rezilierea contractului de concesiune.

Din păcate, la acest moment, nu știm care sunt clauzele, care sunt obligațiile asumate de concesionar și cât ne-ar costa rezilierea acestui contract.

Oricum, este evident că interesul statului român și al turiștilor și pacienților care merg acolo nu este protejat, iar de investiții nici nu poate fi vorba.

De aceea, apelez la dumneavoastră, domnule prim-ministru, domnule ministru, cu rugămintea de a desecretiza contractul de concesiune menționat, de a identifica soluția legală de reziliere a contractului de concesiune și de a reda bunul public cetățenilor români.

Cu stimă, senator de Tulcea, Borțun Ștefan.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Mai am și o declarație politică, dacă-mi permiteți.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog.

Domnul Ștefan Borțun:

O declarație politică, dacă-mi permiteți.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog.

Domnul Ștefan Borțun:

Declarația politică adresată este următoarea.

Titlul declarației: „România se confruntă cu o rușine națională”.

Declarația politică.

„România se confruntă cu o rușine națională”.

În timp ce alte țări își protejează izvoarele, noi am ajuns să punem lacăt pe apă și să punem cetățenii la coadă cu cartelă.

Asta nu e administrație, e trădare. Ceea ce se întâmplă la Olănești depășește cu mult granițele unei simple localități. Este proba dureroasă a unui stat care nu mai are curajul să-și apere resursele naturale și nici demnitatea cetățenilor săi.

Izvoarele minerale, bunuri ale statului, garanții ale sănătății publice și simboluri ale tradiției noastre balneare au fost transformate în afacere privată, reglementată prin cartelă, ca și cum am vorbi despre un produs de lux, nu despre apă. Contractele sunt secretizate, condițiile de concesiune ascunse, iar oamenii sunt obligați să plătească pentru fiecare litru de apă în timp ce firme private decid cine are voie să se trateze și cât poate consuma.

Și întreb astăzi Parlamentul României:

- Cum este posibil ca accesul la o resursă naturală a statului să fie restricționat de un operator privat?

- Cum este posibil ca un spital administrat de Ministerul Sănătății, Spitalul „1 Mai”, să fie deconectat de la izvor și să fie obligat să transporte apă de la kilometri distanță, în timp ce izvorul curge la câțiva metri de el?

- Cum este posibil ca parlamentarii județului să tacă, iar cetățenii să fie lăsați singuri în fața unui abuz evident?

Adevărul este simplu și dureros: apa românilor a fost pusă sub lacăt, iar statul privește în altă parte.

Stimați colegi,

România nu-și poate permite să-și piardă resursele pic cu pic, concesiune cu concesiune, în baza unor interese obscure. Apele minerale ale Olăneștiului nu pot deveni obiect de tranziție în birouri închise. Este nevoie de transparență totală, de desecretizare a contractului, de control riguros și de o responsabilizare a statului față de ceea ce îi aparține. Apa este viață. Apa e patrimoniu. Apa este un drept, nu un produs comercial.

De aceea, cer public Parlamentului și Guvernului să intervină, să verifice, să desecretizeze, să repare. Pentru că ceea ce se întâmplă azi la Olănești nu este un incident local, ci o rană în însăși autoritatea statului român. Când pui lacăt pe apă, pui lacăt pe viitorul oamenilor, iar România nu-și poate permite așa ceva.

Vă mulțumesc.

Senator de Tulcea, Borțun Ștefan

Vă mulțumesc mult. (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Cristian Vântu.

Se pregătește domnul senator Clement Sava.

Domnul Cristian Vântu:

Domnule președinte,

Doamnelor și domnilor senatori,

Într-un discurs, susținut cu mulți ani în urmă la Oxford Union, deputatul conservator britanic Jacob Rees-Mogg avertiza asupra deciziei Curții de Justiție a Uniunii Europene din 2009, prin care judecătorii acesteia au blocat reducerea propriilor salarii, încălcând un principiu juridic vechi de 2000 de ani: *nemo iudex in causa sua* – nimeni nu poate judeca în propria sa cauză.

Acesta a fost unul dintre argumentele pe care Rees-Mogg le aducea în sprijinul Brexitului, spunând că Marea Britanie, cea mai veche democrație din epoca modernă, nu poate face parte dintr-o uniune care nu respectă cele mai elementare principii juridice. Și avea dreptate.

15 ani mai târziu, în octombrie 2025, judecătorii Curții Constituționale a României, care ne-au obișnuit deja cu deciziile lor arbitrare și cu lipsa de respect față de Parlament, resping și ei reforma pensiilor de serviciu ale magistraților, care i-a afectat direct, încălcând exact același principiu. Ei au

decis că nu sunt de acord să li se diminueze pensiile. Și m-aș fi mirat să fi decis altfel, având în vedere că foarte puțini oameni pot fi obiectivi în cauzele ce-i privesc. Tocmai de aceea nici nu ar trebui să aibă dreptul să o facă. Spuneți-mi, ce altă categorie profesională poate face acest lucru? Angajații cărei alte instituții din statul român, în afara celor de la Curtea Constituțională, au acest drept? Pot medicii, profesorii, minerii să hotărască că nu li se pot reduce beneficiile? Pot angajații administrațiilor locale, ai spitalelor publice, ai școlilor să se opună unei asemenea decizii? Firește că nu.

Este evident, așadar, că atât România, cât și Uniunea Europeană nu mai pot fi considerate democrații veritabile, ci sisteme în care controlul democratic a dispărut, iar principiile juridice fundamentale sunt ignorate.

Tocmai de aceea este necesar să restabilim, cel puțin la noi în România, rolul Parlamentului, singura autoritate aleasă direct de cetățeni. Decizia finală, într-o democrație reală, aparține reprezentanților națiunii, nu unei instituții nealese și fără mecanisme de răspundere publică, precum Curtea Constituțională sau Curtea de Justiție a Uniunii Europene.

Este momentul să limităm dreptul nemăsurat al Curții Constituționale de a decide în interesul propriilor săi judecători și de a ignora hotărârile Parlamentului și voința națiunii.

Dumnezeu să ajute România!

Cristian Vântu, senator AUR de Mureș

Mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Clement Sava.

Se pregătește domnul senator Mircea-Ionuț Sandu.

Domnul Clement Sava:

Titlul declarației: „Votul PSD decide. Opriți Guvernul Bolojan!”

Domnule președinte,

Stimați colegi,

Astăzi discutăm despre o moțiune care nu este doar un act politic.

Moțiunea de cenzură „România nu este de vânzare – fără progresești la guvernare” este un strigăt de trezire, dar totodată și o fărâmbă de speranță. Este o reacție firească la un Guvern condus de domnul Ilie Bolojan împreună cu USR, un Guvern care a împins țara într-o direcție periculoasă. Taxarea excesivă, aroganța administrativă și disprețul tot mai vizibil față de cetățeni au devenit pentru Bolojan și USR exact ceea ce ei îndrăznesc să numească „reformă”.

Guvernul a demonstrat, prin fiecare măsură, că nu-i înțelege pe români. A transformat guvernarea într-un experiment ideologic rupt de realitate. A închis afaceri prin măsurile fiscale, a alungat investitori prin incoerență și a împins oamenii în neîncredere, în sărăcie și instabilitate. Sub acest Guvern, românii simt că nu mai au loc în propria lor țară. Aceasta este realitatea pe care mulți se feresc să o spună, dar pe care noi o spunem răspicat.

De aceea, moțiunea depusă de Grupul PACE – Întâi România este necesară. Ea nu este îndreptată împotriva unui om sau a unui partid, ci împotriva unui mod toxic de a conduce statul. Este, în esență, un act de responsabilitate și de respect față de români.

Iar acum mă adresez direct Partidului Social Democrat.

PSD are o alegere de făcut. Mingea este în terenul dumneavoastră, așa cum am spus-o de mai multe ori. Dacă veți susține această moțiune, veți arăta că preocuparea pe care o declarați pentru români este sinceră, nu doar un slogan repetat fără convingere. Dar dacă o veți respinge sau dacă veți alege să vă ascundeți în abțineri, atunci mesajul pentru români este limpede: pentru PSD, cetățenii sunt buni doar în campanie, dar invizibili când trebuie apărați cu adevărat. Iar românii vă vor taxa și veți ajunge un partid balama de 10%.

Nu putem închide ochii la mesajele transmise de români. PSD spune că este aproape de oameni, că luptă pentru salarii, pensii și stabilitate. Ei bine, domnilor și doamnelor de la PSD, exact oamenii aceștia sunt loviți cel mai tare de politicile progresiste ale USR. Dacă nu vă alăturați acestui demers, înseamnă că sunteți dispuși să țineți la putere un guvern care îi umilește și să deveniți părtași la distrugerea României. Și înseamnă că renunțați la rolul pe care susțineți că îl aveți: acela de partid care apără oamenii și le înțelege suferința.

România nu poate fi condusă de un guvern care pedepsește munca, lovește în antreprenori, ridică taxe fără măsură și transformă statul într-un laborator progresist. Nu putem accepta un guvern ocupat cu experimente și teorii fără legătură cu realitatea, în timp ce românii pleacă tot mai disperați din propria lor țară.

Votul la această moțiune este un moment de răscruce pentru salvarea țării. Este clipa în care decidem dacă îi mai lăsăm pe români în mâinile lui Bolojan sau dacă punem capăt unui Guvern care i-a împins spre sărăcie și neputință.

Istoria va vota nu declarațiile, ci va consemna cine a apărut această țară și cine a abandonat-o.

România nu este de vânzare.

Vă mulțumesc.

Cu stimă, senator Clement Sava, senator ales în Circumscripția nr.14 Constanța. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Mircea-Ionuț Sandu.

Se pregătește domnul senator Liviu-Iulian Fodoca.

Domnul Mircea-Ionuț Sandu:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Vă supun atenției declarația politică cu titlul: „Alegerile locale parțiale din 7 decembrie arată nevoia revenirii la două tururi de scrutin”.

Stimați colegi,

Alegerile locale parțiale din 7 decembrie 2025 s-au remarcat printr-o prezență scăzută.

În cazul Primăriei Generale a Capitalei, prezența a fost de 32,71%, printre cele mai mici din istorie, chiar mai mică decât în pandemie. În cazul președinției Consiliului Județean Buzău, prezența a fost de doar 24,18%. Se poate spune, deci, că românii nu au fost foarte interesați de aceste alegeri, fiind evident că democrația românească este în mare suferință după anii electorali 2024 și 2025, marcați de anularea unor alegeri corecte și de interzicerea unor candidaturi din interese politice ale celor care vremelnic guvernează țara.

Mai rău decât atât, legitimitatea candidaților aleși în urma scrutinelor despre care am vorbit este redusă. Doar 11,7% dintre bucureșteni cu drept de vot l-au ales pe noul primar general al Capitalei. Și doar 12,5% dintre buzoieni l-au ales pe noul președinte al consiliului județean.

Ne aflăm în această situație dramatică *by design*. Este clar că actuala putere politică face tot posibilul pentru a restrânge exercițiul democratic și pentru a încuraja votul pentru aparatele de partid. O asemenea strategie toxică produce o lehamite generalizată în rândul românilor, dar, așa cum am văzut la București și Buzău, permite perpetuarea unor conducători pe care oamenii nu îi mai suportă.

Alianța pentru Unirea Românilor consideră că revenirea la alegerea primarilor în două tururi și introducerea unui sistem similar pentru alegerea președinților de consilii județene pot genera mai multă democrație. Așa cum am văzut în mod repetat și în cazul prezidențialelor, turul II al alegerilor atrage o prezență mai mare și generează legitimitate crescută pentru cel care este, într-un final, votat în funcție.

Până la alegerile din 2028, este timp suficient să promovăm și să negociem în Parlament o lege care să contribuie decisiv la creșterea legitimității alegerilor locale în România. Putem repara această eroare istorică a PSD, PNL și UDMR, care au introdus sistemul „*first past the post*”, care nu mai funcționează nicăieri în Uniunea Europeană de la Brexit încoace.

Suplimentar, revenirea la două tururi de scrutin ar trebui promovată în paralel cu reorganizarea administrativ-teritorială, mai ales în condițiile în care discutăm insistent despre nevoia comasării unor comune mici, care au dificultăți în a-și autofinanța activitatea. Este clar că, dacă această reformă se

produce, vor exista, în primă instanță, fricțiuni locale și ne trebuie un sistem electoral care să asigure reprezentativitate sporită.

În acest context, merită reamintit faptul că toate partidele, inclusiv PSD, PNL și UDMR, au asumat ideea revenirii la alegerea primarilor în două tururi, dar au spus că decizia trebuie luată la începutul unui nou ciclu electoral. Avem această șansă în 2026. Să vă respectați cuvântul dat.

Cu deosebită considerație, Mircea-Ionuț Sandu, senator de Gorj, Alianța pentru Unirea Românilor. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Liviu-Iulian Fodoca.

Se pregătește domnul senator Dumitru Manea.

Domnul Liviu-Iulian Fodoca:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarație politică.

Titlul: „Poporul nu mai suportă această guvernare”.

De ani de zile, după fiecare rundă de alegeri, PSD și PNL se prefac că au înțeles mesajul românilor, dar continuă exact aceleași practici care au ruinat încrederea publică și au aruncat praf în ochi cetățenilor.

Nimic nu s-a schimbat, nimic nu s-a reformat, totul s-a perpetuat. Această coaliție monstruoasă, instalată prin combinații de culise, nu are nicio legătură cu reforma sau cu responsabilitatea. Rezultatele vorbesc de la sine: peste 56 000 de firme au fost închise doar anul acesta, iar alte 11 000 sunt în insolvență. Dacă așa susținem economia, IMM-urile, prin taxe și impozite majorate, înseamnă că trebuie să plecăm acasă.

Mii de oameni se zbat să-și plătească datoriile, în timp ce politicienii care au împins în dezastru nu răspund pentru nimic. Mamele, veteranii, profesorii, angajații din sănătate, micii producători, toți sunt obligați să acopere un deficit creat de acest guvern, care n-a știut decât să majoreze taxe, impozite, să sugrume inițiativa privată și să ascundă adevărul în spatele unor slogane care să servească interesele de partid. România a ajuns la limita insuportabilului. Cetățenii sunt obosiți, dezamăgiți și trăiesc într-o permanentă nesiguranță. În timp ce cei care au provocat acest dezastru nu dau nicio explicație. Această coaliție toxică trebuie să plece de la conducerea țării.

Această guvernare nu mai reprezintă poporul român, ci reprezintă doar un cerc de privilegiați, care se agață de putere, cu prețul vieților și speranțelor unei întregi națiuni. Guvernul actual să plece și să dea socoteală pentru dezastrul provocat. E prea mult, e prea de tot.

România merită mai mult, iar românii nu vor uita cine i-a condamnat la umilință și sărăcie.

Cu respect, senator Fodoca Liviu-Iulian, ales în Circumscripția nr.33 Sălaj.

Vă mulțumesc. (*Aplauze.*)

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Dumitru Manea.

Se pregătește domnul senator Eugen-Cristian Șipoș.

Domnul Dumitru Manea:

Mulțumesc, domnule președinte.

Declarație politică.

Titlul declarației: „Cine e stăpânul apei?”

Doamnelor și domnilor senatori,

Golirea lacurilor Vidraru și Paltinu nu e o simplă operațiune tehnică, nici o coincidență, nici o „procedură normală”, așa cum se grăbesc instituțiile să ne tranchilizeze.

Este radiografia completă a unui stat care nu mai știe, nu mai poate și nu mai vrea să-și administreze infrastructura vitală.

În cazul punctual al celor două lacuri de acumulare, prezumția de prostie nu poate fi invocată, pentru că are și prostia demnitatea ei. Căci e imposibil să accepți, din partea unui ministru, prostia fără margini de a goli două lacuri hidroenergetice în prag de iarnă, când se știe ce consecințe dezastruoase pot genera diferențele de temperatură asupra structurii de rezistență a barajelor. Ca să nu mai vorbesc de criza sanitară ce a generat-o situația de la Paltinu.

M-am întrebat inițial de ce ministrul mediului n-a consultat CSAT-ul pentru evaluarea riscurilor și coordonarea instituțiilor? Sau de ce situația n-a fost gestionată printr-un comandament interinstituțional? Întrebări, evident, fără răspuns, căci răspunsul era în altă parte, mai exact în două acte normative ale Uniunii Europene și un ordin de ministru din România. Documentele europene sunt Directiva-cadru privind apa, care urmărește, chipurile, să mențină sau să atingă „starea ecologică bună” a apelor, să reducă fragmentarea cursurilor de apă, să minimizeze impactul asupra ecosistemelor și Regulamentul UE privind restaurarea naturii, care vizează refacerea conectivității a 25 000 de km de râuri în Uniunea Europeană, până în 2030, prin „eliminarea barierelor artificiale inutile”, adică a barajelor hidroenergetice.

Niciunul dintre aceste acte nu este imperativ, dar, cum cunoaștem slugărnicia proverbială a guvernanților noștri față de ordinele, sugestiile sau aluziile emise de Ursula & Company, e greu să nu le luăm în considerare măcar ca ipoteză de lucru. Ceea ce nu mai lasă însă nicio umbră de îndoială că golirea aproape simultană a celor două lacuri de acumulare n-a fost un gest protestesc, ci o ticăloșie, este

un act normativ românesc: „Ordinul de ministru nr.1743 din 23 iunie 2025 privind aprobarea Procedurii de trecere în conservare, postutilizare sau abandonare a barajelor – NTLH-033; emitent: Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. Publicat în Monitorul Oficial nr.628 din 3 iulie 2025”.

„Art.1 – Se aprobă Procedura de trecere în conservare, postutilizare sau abandonare a barajelor, prevăzută în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art.2 – Direcția tehnică de specialitate din cadrul autorității publice centrale din domeniul apelor, deținătorii cu orice titlu de baraje, precum și alți factori responsabili din domeniu duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.” Semnează Mircea Fechet, ministrul mediului, apelor și pădurilor. Așadar, actualul ministru al mediului n-a făcut decât să execute ordinul unui alt ministru al mediului. N-a fost o prostie, a fost, pur și simplu, o demonstrație de disciplină exemplară.

Doamnelor și domnilor senatori,

În România, apa nu curge din munți. Nici din nori. Nici din izvoare. Apa curge din hârtii. Din avize. Din ștampile. Din fișe tehnice semnate de oameni care n-ar recunoaște un baraj nici dacă ar cădea în lacul lui. Ni se spune mereu că „bogățiile țării sunt ale poporului”.

Minunat. Ca și tablourile din muzeu: ale poporului, dar dacă vrei să le atingi, iei amendă.

Poporul e proprietar doar la nivel de poezie: nu poate decide, nu poate controla, nu poate verifica, nu poate întreba. Singurul lucru pe care îl poate face poporul cu apa „lui” este să o plătească.

Statul român este, de fapt, „proprietarul” apei. Așa scrie în Constituție. Pe teren, proprietarul arată însă mai degrabă a chiriaș dezorientat, care nu știe prin ce uși se iese, prin ce uși se intră și pe ce țevă curge apa. E proprietar, dar nu verifică barajele. E proprietar, dar nu întreține stațiile. E proprietar, dar află din presă că un lac s-a golit. Sau nu s-a golit. Sau s-a golit altul. Sau nu știe cine l-a golit. Statul e singurul proprietar care își descoperă bunurile din breaking news.

Apele Române administrează resursa de apă. Administrează în sensul că: dacă vrei apă, plătești; dacă vrei să folosești un râu, plătești; dacă îți cade un baraj, plătești; dacă se crapă un dig, tot tu plătești.

În schimb, ce fac Apele Române? Răspund scurt: se roagă să nu plouă prea tare și să nu crape pe prea des. Au devenit, în mod natural, singura instituție din lume care administrează o resursă fără să se atingă de ea. Ca un bibliotecar care nu știe să citească.

Doamnelor și domnilor,

În final, vă propun să reflectați la următoarea informație: în noiembrie 2016, Parlamentul din Slovenia a adoptat un amendament constituțional, art.70a, care stabilește că „toată lumea are dreptul la apă potabilă”. Textul prevede explicit că resursele de apă sunt un bun public, gestionat de stat, și că apa potabilă și de uz casnic „nu sunt o marfă de piață”. Textul introdus în Constituție spune clar: „Apa este un bun public. Nu este o marfă. Este dreptul fundamental al fiecărui cetățean.”

Decizia nu a fost una simbolică, ci o reacție la un fenomen real. În anii anteriori, companii private încercaseră să obțină drepturi exclusive asupra izvoarelor din regiunea Karst, una dintre cele mai pure zone din Europa. Societatea civilă a protestat, iar guvernul a decis să protejeze sursele de apă prin lege supremă.

Astăzi, în Slovenia, nimeni nu poate privatiza un izvor, un lac sau un râu. Apa este administrată public, iar accesul gratuit la fântâni și rețele de apă potabilă este garantat prin lege.

La noi de ce nu se întâmplă așa? Unul din răspunsuri se află aici, în Senat. Cealaltă parte a răspunsului, în Camera Deputaților. Atât.

Vă mulțumesc.

Senator Dumitru Manea, Partidul S.O.S. România, Circumscripția nr.24 Iași

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Eugen-Cristian Șipoș.

Se pregătește domnul senator Ștefan Pălărie.

Domnul Eugen-Cristian Șipoș:

Mulțumesc frumos, domnule președinte al ședinței.

Interpelare adresată domnului Ovidiu David, ministrul educației și cercetării.

Obiectul interelării: „Clarificări privind creșterea alarmantă a cazurilor de violență în unitățile de învățământ din municipiul Cluj-Napoca și măsurile necesare pentru prevenirea unor incidente similare”

În calitate de senator al județului Cluj, în Parlamentul României, vă adresez prezenta interelare parlamentară în legătură cu creșterea alarmantă a cazurilor de violență în unitățile de învățământ din municipiul Cluj-Napoca și măsurile necesare pentru prevenirea unor incidente similare.

În ultimele săptămâni, în spațiul public au fost semnalate mai multe cazuri extrem de grave de violență în școli din municipiul Cluj-Napoca, care au generat îngrijorare profundă în rândul părinților, elevilor, cadrelor didactice și al comunității locale.

Conform informațiilor apărute în presă și în mass-media:

- La Liceul „Nicolae Bălcescu” a fost raportat un incident grav de violență, victima fiind un elev agresat de un alt coleg.

- La Colegiul Național „George Coșbuc”, o elevă a fost rănită cu un pistol de tip airsoft, pe care un alt coleg l-ar fi introdus în incinta școlii.

- Într-o altă unitate de învățământ, o învățătoare a ajuns la spital cu umărul dislocat în urma unui incident provocat de un copil de doar 9 ani.

- Aceste situații sunt de o gravitate deosebită și pun în discuție nu doar siguranța în școli, ci și eficiența mecanismelor instituționale de monitorizare, prevenire și intervenție în cazurile de violență.

În contextul obligației Ministerului Educației de a asigura un mediu educațional sigur, predictibil și sănătos pentru toți copiii, vă solicit respectuos să-mi comunicați următoarele:

- Ce soluții și măsuri concrete are în vedere Ministerul Educației pentru prevenirea și combaterea violenței în unitățile de învățământ, atât în cele din Cluj-Napoca, cât și la nivel național?

- În ce măsură consilierii Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională își exercită atribuțiunile în vederea prevenirii acestor cazuri?

- Care este numărul de consilieri școlari alocați unităților de învățământ din Cluj-Napoca și care este raportul elev/consilier?

- Realizează specialiștii Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională evaluări psihopedagogice ale fiecărui copil, în special în situațiile semnalate?

- Ce măsuri a dispus Ministerul Educației în urma incidentelor recente de la Cluj-Napoca?

- Ce programe naționale de formare a cadrelor didactice pentru gestionarea situațiilor de criză comportamentală sunt în derulare sau planificate?

Aștept cu interes răspunsul dumneavoastră la această interpelare parlamentară.

Solicit răspuns în scris, în termenul legal, cu obligația respectării prevederilor art.177 alin.(4), Regulamentul Senatului.

Cu deosebită considerație, senator Eugen-Cristian Șipoș. *(Aplauze.)*

Domnule președinte, vă rog să-mi spuneți dacă...

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Să spuneți dacă este întrebare sau interpelare.

Domnul Eugen-Cristian Șipoș:

Interpelare.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

A doua interpelare, da?

Domnul Eugen-Cristian Șipoș:

Interpelare, da.

Interpelare adresată domnului Bogdan-Gruia Ivan, ministrul energiei.

Obiectul interpelării: „Situația gravă de la Hidrocentrala subterană Mărișelu de pe râul Someșul Mic din județul Cluj și Centrala hidroelectrică Colibița de pe râul Bistrița”

Stimate domnule ministru,

În calitate de senator al județului Cluj, în Parlamentul României, vă adresez prezenta interpelare parlamentară în contextul actual, în care securitatea energetică a României este o prioritate strategică, iar prețurile la energie au impact major asupra populației și a economiei naționale, orice diminuare

nejustificată a capacităților interne de producție ridică îngrijorări legitime și necesită explicații urgente din partea autorităților competente.

Hidrocentrala subterană Mărișelu, situată pe râul Someșul Mic, în județul Cluj, reprezintă una din investițiile strategice ale României în domeniul hidroenergetic. Potrivit datelor publice, Centrala hidroenergetică Mărișelu a fost pusă în funcțiune în anul 1977, având o putere instalată de aproximativ 220 megawați și fiind echipată cu trei hidroagregate verticale de circa 75 megawați fiecare. Importanța acestei centrale pentru sistemul energetic național este evidentă, atât din perspectiva capacității de producție, cât și din cea a posibilităților de reglaj și echilibrare a rețelei.

În spațiul public au apărut recent informații conform cărora Hidrocentrala Mărișelu ar fi fost oprită și se află în prezent nefuncțională. În același timp, România a continuat, în această perioadă, să importe energie electrică de pe piețele externe, în special din Ungaria, fapt care ridică semne de întrebare privind utilizarea optimă a capacităților interne de producție și coerența politicilor din domeniul energiei.

Având în vedere cele de mai sus, în temeiul prevederilor constituționale și regulamentare privind exercitarea controlului parlamentar asupra activității Guvernului și a ministerelor, vă adresez următoarele întrebări:

- Care este, în prezent, situația reală a Hidrocentralei subterane Mărișelu?
- Este centrala în funcțiune, parțial în funcțiune sau complet oprită?
- Dacă este oprită, din ce dată și care sunt motivele concrete ale opririi: defecțiuni tehnice, lucrări de mentenanță, decizii comerciale, constrângeri de mediu sau alte motive?
- Care este, în prezent, situația reală a Centralei hidroelectrice Colibița?
- Este centrala în funcțiune la capacitate normală, parțială sau este temporar oprită?
- În cazul în care funcționează doar un număr limitat de ore pe zi, vă rog să precizați intervalele orare, puterea medie produsă și justificarea tehnică și economică a acestei limitări.

Vă rog să precizați distinct, pentru fiecare centrală, Mărișelu sau Colibița, producția de energie electrică înregistrată în ultimii trei ani, defalcată pe luni, indicând și perioadele de oprire totală sau parțială.

Care au fost avariile, incidentele tehnice, opririle neplanificate survenite în ultimii trei ani la:

- Hidrocentrala Mărișelu;
- Hidrocentrala Colibița.

Vă rog să indicați pentru fiecare eveniment:

- data producerii;
- natura avariei;
- durata opririi;
- costurile de remediere;

- impactul asupra producției de energie – megawați pierduți, neelectricați.

Ce lucrări de mentenanță preventivă și corectivă au fost efectuate, în ultimii trei ani, la cele două hidrocentrale?

Vă rog să detaliați tipul intervențiilor, perioadele de execuție, costurile și sursele de finanțare.

Vă rog să indicați, în măsura în care nu sunt informații clasificate, principalele concluzii ale acestor audituri cu privire la:

- starea tehnică a echipamentelor;
- gradul de uzură, necesar de investiții;
- riscurile identificate pentru funcționarea continuă și sigură.

Vă solicit să îmi transmiteți planurile de management, precum și planurile de dezvoltare și investiții pentru cele două hidrocentrale, Mărișelu și Colibița:

- calendarul estimat de investiții;
- sursele de finanțare;
- estimarea creșterii de eficiență de producție;
- măsurile prevăzute pentru prelungirea duratei de viață a echipamentelor.

În ipoteza în care s-ar constata că oprirea intenționată, nejustificată, tehnic sau economic, a celor două hidrocentrale, Mărișelu și Colibița, a condus la slăbirea deliberată a sistemului energetic național, considerați că o astfel de conduită ar putea intra în sfera faptelor de înaltă trădare sau a unor alte infracțiuni grave care aduc atingere securității naționale?

Ce măsuri ar urma să fie luate de Ministerul Energiei în asemenea situație?

Având în vedere gravitatea informațiilor apărute în spațiul public și interesul major al cetățenilor pentru funcționarea în parametri optimi a capacităților interne de producție și de energie, vă solicit ca răspunsul dumneavoastră să fie:

- scris și detaliat;
- însoțit de documentele justificative menționate mai sus.

Vă solicit, de asemenea, să-mi comunicați dacă o parte din informațiile sau documentele solicitate sunt clasificate și, în acest caz, în baza cărei legislații și pentru ce perioadă de timp.

Aștept cu interes răspunsul dumneavoastră la această interpelare parlamentară.

Cu deosebită considerație, senator Cristian-Eugen Șipoș. *(Aplauze.)*

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Mulțumesc, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Ștefan Pălărie.

Se pregătește domnul senator Gheorghe Vela.

Domnul Ștefan Pălărie:

Mulțumesc, domnule președinte de ședință.

Stimate colege,

Stimați colegi,

Alegerile de acum patru zile de la București au arătat încă o dată fața urâtă a unor alegeri desfășurate într-un singur tur pentru primar: prezență scăzută la vot, alegători dezorientați până în ultima clipă, o campanie desfășurată doar cu scopul de a elimina adversari din cursă și pentru a dezbate idei sau teme arzătoare și, în final, un primar ales cu un număr foarte mic de voturi, un pic peste 200 000 dintr-o populație de peste două milioane.

Nu este singurul caz: anul trecut la alegerile locale, la Baia Mare și Ploiești, ca să dăm doar două exemple, am avut primari aleși cu puțin peste 20%.

Impactul acestui sistem electoral pe termen lung este unul dezastruos – el duce la radicalizarea alegerilor în jurul unor candidați cu nuclee dure electorale, în defavoarea dezbaterii.

Tot acest sistem întreține – știm că unora le convine asta, dar este falimentar – niște primari eterni în funcție, mai ales în localitățile mici, lucru care devine extrem de toxic după un număr de ani, exact pentru acele comunități pentru care alternativa nu mai există în practică.

Și, nu în ultimul rând, ne aflăm în fața poate celui mai mare pericol, de data asta la nivel general: acela de a nu putea opri ascensiunea unor candidați și partide populiste și antidemocratice, pentru că nu avem acest mecanism de siguranță cu două tururi în care majoritatea tăcută, oamenii cu opinii nuanțate, să se poată exprima.

Există și un defect pe care partidele vechi se fac că nu îl văd, dar este acolo și deja îl resimt: partidele politice, ca mijloc esențial de mediere într-o democrație, ajung să nu mai conteze în ecuația alegerilor, pentru că nu mai sunt dispuse să caute majorități largi atunci când nu există două tururi, nu mai urmăresc soluții unificatoare și devin incapabile să creeze punți și majorități, bazându-se doar pe candidaturi extrem de personalizate și localizate. În termeni simpli: partidele își pierd baza politică reală în țară.

Este o obligație pentru noi să revizuiam acum, după zece ani de la introducerea lui, acest sistem defectuos și să revenim la două tururi. Unul mai important... este mai important, îmi cer scuze, interesul de a avea o politică coerentă și capabilă de majorități decât interesul unor partide de a-și păstra niște primari – în fapt, sunt aceleași partide care au introdus sistemul cu un singur tur acum zece ani, în speranța lor de a rămâne singurele pe harta puterii.

Deschideți ochii, vedeți monstrul pe care l-ați creat și deschideți piața politică. Veți ieși și voi mai câștigați din asta și vom putea combate mai ușor extremismul și radicalismul în viitor, care, vă place sau nu, este și el produsul și creația dumneavoastră și acestui sistem de vot deficitar și limitativ.

Vă mulțumesc.

Senator USR, Ștefan Pălărie, Circumscripția nr.42 București

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc, domnule senator.

Invit în continuare la microfon pe domnul senator Gheorghe Vela.

Domnul Gheorghe Vela:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Titlul declarației mele politice este următorul: „Anularea votului românilor din data de 24 noiembrie 2024 de către Curtea Constituțională a României, prin Decizia nr.32 din 6 decembrie 2024 – un eșec și un naufragiu democratic ce nu poate fi nici uitat și nu poate fi nici iertat”.

Domnule președinte de ședință,

Stimați și onorați colegi senatori,

Pe data de 6 decembrie s-a împlinit un an de la momentul în care poporul român și-a exprimat un vot cu privire la alegerile prezidențiale, dar de către putere i s-a spus că votul său nu contează.

Un an de neîncredere, un an de frustrare și de întrebări fără de răspuns. Un an de la cea mai gravă ingerință și imixtiune politică în viața democratică a României postdecembriste, și anume: un an de la anularea alegerilor prezidențiale din data de 6 decembrie 2024.

Nu a fost o eroare tehnică. Nu a fost o simplă decizie administrativă, ci a fost o lovitură directă dată chiar în fibra democrației. Ba mai mult decât atât, a fost demonstrația cinică a faptului că, atunci când intereselor celor aflați la putere le este contestată dominația, atunci regula fundamentală este aceea că ei trebuie să anuleze votul românilor fără de rușine.

Citez din memorie spusele unui om de televiziune care are o voce puternică în spațiul public, Florin Călinescu, care, referindu-se la momentul trist întâmplat în data de 6 decembrie 2024, a spus aceste memorabile cuvinte: „Puterea și-a bătut joc de «lovitura din decembrie», de cuvântul democrație, de statutul de cetățean al românului și de Constituția țării”.

Interpretarea pe care o dau acestor cuvinte este că cei de la putere au înlocuit exercițiul suveranității naționale cu decizii impuse de grupuri restrânse, obscure, desprinse de realitate și de mandatul primit de la oameni.

Românii au votat masiv. Și-au pus speranțele în urne. Au transmis limpede dorința lor de schimbare la vârful statului, dar voința lor a fost nesocotită de către instituțiile statului.

Pentru că procesul electoral a fost oprit brusc. Fără transparență. Fără dovezi convingătoare. Fără o justificare credibilă care să explice mutilarea voinței naționale. În numele unor așa-zise „riscuri”, s-a comis un abuz politic fără de precedent.

Să nu cosmetizăm adevărul. Anularea alegerilor nu a fost o reacție la o problemă electorală, ci a fost o veritabilă intervenție politică împotriva rezultatelor scrutinului. A fost mesajul brutal transmis poporului de către un grup restrâns: „se poate vota, însă rezultatul va fi acceptat doar dacă servește intereselor celor care controlează puterea politică și instituțională a României.”

Și mai dureros decât atât este faptul că un an mai târziu de la aceste alegeri, românii nu știu nici astăzi cine a decis anularea votului lor. Nu au acces la argumentele reale invocate. Nu există răspundere publică pentru ceea ce s-a întâmplat. În schimb, există un zid de tăcere și o încercare evidentă de a se trece peste acea zi ca și cum nu ar fi existat.

Dar românii nu uită. Românii nu sunt naivi. Românii știu când drepturile lor sunt nu doar încălcate, ci mai ales batjocorite.

Sigur, în anul acesta, 2025, care se încheie în curând, alegerile prezidențiale din luna mai au fost reluate, iar România are un președinte nou. Nimeni nu contestă legalitatea „aparentă” a rezultatului final al acestor alegeri. Dar trebuie spus clar și răspicat că: rezultatul final al alegerilor prezidențiale din luna mai 2025 este consecința unui proces electoral care a fost profund viciat în faza sa esențială. Pentru că ceea ce s-a întâmplat în 2024 nu a fost doar un tur de scrutin, ci a fost încrederea cetățeanului dată în forța votului său.

O democrație nu poate exista dacă, atunci când poporul votează „greșit”, cineva decide că votul trebuie anulat. În acel moment, noi nu mai vorbim de o democrație adevărată, ci de dominația unui grup restrâns asupra unei întregi națiuni.

Consecința acestui an de tăcere instituțională și de lipsă de asumare sunt vizibile în întreaga societate românească. Încrederea cetățenilor români în instituțiile statului s-a erodat accelerat, iar sentimentul că deciziile majore se iau într-un cerc opac, restrâns, inaccesibil omului obișnuit a devenit din ce în ce mai puternic. Atunci când statul anulează votul poporului, cetățeanul își pierde credința că instituțiile sale îl mai reprezintă.

Frustrarea politică, deși uneori nerostită, mocnește în toate mediile sociale. Românii se simt înșelați, iar această frustrare latentă se transformă treptat într-o distanțare periculoasă față de participarea democratică la treburile statului. O societate în care oamenii nu mai cred că opinia lor are efect și are valoare și se transformă într-o societate vulnerabilă.

Dialogul dintre stat și cetățean s-a rupt. Comunicarea a devenit unilaterală, rece, autoritară, chiar cu iz și cu accent dictatorial. Pentru că românii li s-a transmis ce trebuie să accepte și nu au fost întrebați ce cred cu adevărat și ce simt ei despre ceea ce s-a întâmplat în data de 6 decembrie 2024, când a fost anulat primul tur de alegeri prezidențiale din România, alegeri care au fost cu adevărat libere și democratice.

Această ruptură se reflectă în lipsa de reacție a autorităților, la nemulțumirile populației și în sentimentul tot mai puternic că instituțiile trăiesc într-o realitate paralelă cu cea a nevoilor oamenilor de rând.

A apărut, inevitabil, o diluzie... a apărut, inevitabil, o deziluzie profundă privind utilitatea implicării civice a cetățenilor în treburile țării. Mulți români, în special cei care au votat cu speranța în schimbare, se întreabă dacă merită să-și mai exercite dreptul lor de a vota. Cum să mai convingi un cetățean să mai meargă la urne, dacă el a văzut cu ochii lui că votul său poate fi anulat? Această deziluzie este periculoasă și poate afecta viitorul democratic al României.

Polarizarea s-a adâncit îngrijorător. În lipsa încrederii, statul a început să fie privit ca o forță ostilă, dușmănoasă a... nu ca un garant al drepturilor și libertăților. Respectul față de autoritate se prăbușește atunci când autoritatea își arată disprețul față de cetățean.

În locul unei democrații funcționale și veritabile, riscăm să ne trezim într-o societate în care fiecare tabără se consideră trădată și abandonată. Acest preț îl plătește România și îl va mai plăti ani de zile, dacă nu avem curajul să spunem adevărul și să ne asumăm răspunderile.

Românii au dreptul să primească răspunsuri clare și complete. Ei au dreptul să știe cine a semnat ordinul anulării alegerilor și pe ce bază s-a luat această decizie fără precedent.

Mai mult decât atât, românii au dreptul să cunoască care au fost probele reale care au justificat o asemenea intervenție în procesul democratic. De asemenea, românii au dreptul să cunoască toate documentele Consiliului Superior de Apărare al Țării, care au stat la baza anulării de către Curtea Constituțională a României a alegerilor prezidențiale din data de 24 noiembrie 2024.

Este firesc să se întrebe românii de ce s-a... de ce nu s-a procedat la o verificare graduală a eventualelor nereguli, așa cum ar fi impus logica, legea și buna-credință, și de ce s-a recurs direct la cea mai dură măsură posibilă: aceea de anulare a votului. Pentru că românii vor să știe ce anume s-a dorit, în realitate, să fie împiedicat prin suspendarea exercitării suveranității naționale. Sunt întrebări legitime, iar poporul român este îndreptățit să primească răspunsuri transparente.

Când documentele lipsesc, când argumentele lipsesc, când probele, mai ales ele, lipsesc și, în ultimul rând, când vinovații lipsesc, mai rămâne doar un fapt dur de înțeles și de priceput și mai greu de acceptat, și anume: că voința poporului român, *vox populi*, a fost practic călcată în picioare.

Nu trebuie să uităm că statul există pentru cetățeni și nu cetățeanul există pentru stat. Votul la care cetățenii au dreptul nu este un favor pe care puterea îl face populației, ci votul este fundamentul juridic și moral al autorității publice a statului.

Dacă votul cetățenilor este anulat, atunci autoritatea statului se prăbușește, pentru că puterea care conduce statul și care devine tot mai ostilă, dușmănoasă și chiar tiranică față de cetățeni nu mai are nicio

legitimătate să subziste, fiindcă nu mai are încuviințarea manifestării ei, dată de către cetățeni și nu mai este compatibilă cu voința lor.

Prin urmare, ca senator al Partidului Oamenilor Tineri, POT, solicit cu toată puterea, energia și fermitatea ca toate documentele care au stat la baza deciziei de anulare a alegerilor să fie desecretizate și publicate integral, astfel încât fiecare cetățean să aibă acces la adevăr.

Totodată, cer constituirea unei comisii parlamentare de anchetă, cu audieri publice transmise în direct, pentru ca românii să poată vedea cu propriii ochi ce s-a întâmplat și cine a decis în numele lor.

Iar la finalul acestui proces, este esențial ca răspunderea juridică și politică să fie stabilită fără echivoc, astfel încât cei care au comis acest abuz antidemocratic și anticonstituțional împotriva românilor să fie trași la răspundere. Pentru că fără de adevăr, nu există reconciliere. Fără de transparență, nu există încredere. Fără respectarea votului, nu există democrație. Iar votul românilor este lege. Nu se anulează, nu se negociază și, mai ales, nu se calcă în picioare.

Democrația, adică „*demos kratos*”, așa cum este ea numită în limba greacă veche, este a poporului român și nu a celor care conduc vremelnice instituțiile statului.

Puterea se schimbă. Dar românii rămân aceeași. Ei sunt suveranii. Ei decid ce este mai bine pentru țara lor și pentru viitorul lor. Ei vor ca statul să fie în slujba lor, iar nu deasupra lor.

Prin urmare, românii trebuie să fie tratați de către instituțiile puterii ca stăpânii acestei țări și nu ca simpli spectatori care nu au niciun cuvânt de spus și nicio putere de manifestat și de exercitat în legătură cu soarta și viitorul țării lor. Românii trebuie să fie respectați și nu sfidați ori ignorați, și mai ales, românii trebuie să fie ascultați și nu reduși la tăcere.

Iar noi, aleșii lor, avem datoria sacră ca să le apărăm votul și puterea, azi, mâine, întotdeauna și pentru totdeauna.

Vă mulțumesc.

Cu deosebită considerație, senator POT de Caraș-Severin, Gheorghe Vela.

Domnule președinte, aș avea și o întrebare.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

E scurtă?

Domnul Gheorghe Vela:

Este adresată doamnei ministru de externe.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

V-am întrebat dacă este scurtă.

Domnul Gheorghe Vela:

Da.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

...ca să ne încadrăm în timpii alocați.

Domnul Gheorghe Vela:

Este, oarecum. Cred că în trei minute o pot citi.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă rog.

Domnul Gheorghe Vela:

Subiectul întrebării mele este următorul: „Demersurile Ministerului Afacerilor Externe a României pentru protejarea intereselor naționale prin repatrierea rezervei de aur aflate în custodia Băncii Angliei”.

Stimată doamnă ministru de externe Oana Țoiu,

O proporție semnificativă a rezervei de aur a României, respectiv aproximativ 61 de tone din totalul de circa 103 tone, se află, de peste două decenii, în custodia Băncii Angliei, la Londra.

În contextul geopolitic și economic actual, caracterizat de instabilitate, de conflicte internaționale majore foarte apropiate de România și de presiuni asupra echilibrelor financiare globale, menținerea unei părți atât de mari din aurul statului român, în străinătate, ridică întrebări legitime privind protecția activelor strategice ale țării și capacitatea României de a-și exercita pe deplin suveranitatea sa financiară.

Totodată, este bine cunoscut faptul că numeroase state europene, precum Germania, Olanda, Polonia sau Ungaria, au demarat – și unele chiar au finalizat în ultimii ani – programe consistente de repatriere a rezervelor lor de aur, tocmai pentru a reduce expunerea la riscuri externe și România nu poate ignora aceste evoluții.

În acest cadru, vă adresez următoarea... următoarele solicitări pe care vă rog să le clarificați:

1. Cu privire la poziția diplomatică oficială a României față de acest subiect al repatrierii rezervei naționale de aur, vă întreb:

Care este poziția Ministerului Afacerilor Externe al României în relația cu Banca Angliei și cu autoritățile Regatului Unit privind repatrierea totală sau parțială a rezervei de aur? Precizați dacă în perioada anilor 2024-2025 au avut loc discuții, consultări sau notificări formale în acest sens.

2. Cu privire la motivarea întârzierii procesului repatrierii rezervei de aur a României, vă întreb:

Având în vedere faptul că repatrierea aurului are bază legislativă încă din 2019, care sunt cauzele concrete ale lipsei de progrese vizibile în acest sens? Precizați dacă există sau nu există obiecții sau impedimente diplomatice sau politice ori contractuale semnalate de către Ministerul Afacerilor Externe.

3. Cu privire la demersurile diplomatice care sunt derulate de Ministerul Afacerilor Externe pentru repatrierea rezervei de aur a României, vă întreb:

Ce acțiuni specifice a întreprins Ministerul Afacerilor Externe al României, în ultimii doi ani, pentru sprijinirea repatrierii aurului României? Precizați dacă au fost sau nu au fost inițiate demersuri clare în acest sens și dacă nu au fost inițiate, care este justificarea neinițierii lor?

4. Cu privire la evaluarea unor posibile riscuri strategice privind repatrierea rezervei de aur a României, vă întreb:

Consideră Ministerul Afacerilor Externe al României că păstrarea unei părți majoritare din rezerva de aur a țării în custodia unei bănci străine poate reprezenta, în actualul context internațional, un risc strategic pentru România? Dacă Ministerul Afacerilor Externe apreciază că există un astfel de risc, atunci vă rog să precizați ce măsuri urgente se impun. Iar dacă Ministerul Afacerilor Externe nu consideră că ar exista un astfel de risc, motivați această poziție.

5. Cu privire la calendarul și stadiul discuțiilor interinstituționale între statul român și cel britanic privind repatrierea rezervei de aur a României, vă întreb:

Care este stadiul discuțiilor cu autoritățile Regatului Unit și cu Banca Națională a României privind repatrierea aurului țării? Dacă există un calendar estimativ privind procesul de repatriere, precizați ce termene sunt avute în vedere.

6. Cu privire la costurile și implicațiile logistice care sunt necesare repatrierii rezervei de aur a României, vă întreb:

Dispune Ministerul Afacerilor Externe al României de analize actualizate privind costurile, riscurile logistice și scenariile tehnice privind repatrierea aurului țării? Dacă există astfel de documente, justificați, vă rog, de ce nu au fost prezentate până acum Parlamentului țării?

7. Cu privire la transparența și informarea instituțională a instituției ministeriale pe care o conduceți, vă întreb:

A fost elaborat un mecanism clar de raportare a ministerului către Parlament și către publicul larg privind măsurile adoptate pentru protejarea rezervelor de aur ale țării și a fost prezentată o analiză periodică a riscurilor asociate păstrării acestora în străinătate? Dacă nu a fost elaborat un astfel de mecanism de raportare a Ministerului Afacerilor Externe către Parlament și către cetățenii României, precizați dacă intenționați să instituiți un asemenea mecanism în viitorul cel mai apropiat.

Doamnă ministru de externe Oana Țoiu,

Aurul României constituie o resursă suverană fundamentală, iar protecția sa reprezintă o datorie esențială a statului român. Menținerea în străinătate a unei părți majoritare din această rezervă de aur a României poate deveni oricând o vulnerabilitate politică, diplomatică sau financiară.

Prin urmare, vă solicit să îmi transmiteți un răspuns în scris, în termenul legal prevăzut, precum și o informare detaliată privind stadiul concret al demersurilor de protejare și, după caz, de repatriere a aurului național al României.

Cu deosebită considerație, senator POT de Caraș-Severin, Gheorghe Vela.

Vă mulțumesc.

Domnul Laurențiu Plăeșu:

Vă mulțumesc și eu, domnule senator.

Dau în continuare citire listei senatorilor care au depus întrebări în scris, respectiv:

- doamna senator Doina-Elena Federovici, domnul senator Ionel Carp, domnul senator Lucian Mărginean, domnul senator Vasilică Potecă, doamna senator Luminița Păucean-Fernandes, doamna senator Cristina-Gabriella Dumitrescu, domnul senator Ciprian-Titi Stoica, domnul senator Călin-Petru Marian, doamna senator Maria-Gabriela Horga, domnul senator Eugen-Cristian Șipoș, domnul senator Gheorghe-Ioan Bota, domnul senator Glad Varga, domnul senator Mihail Veștea, doamna senator Olga Onea, doamna senator Valentina-Mariana Aldea.

Iar în continuare am să dau citire listei senatorilor care au depus interpelări în scris, respectiv:

- doamna senator Alexandra Presură, domnul senator Vasilică Potecă, domnul senator Virgiliu-George Vlăescu, domnul senator Ștefan Geamănu, domnul senator Cătălin Silegeanu, domnul senator Ciprian-Titi Stoica, doamna senator Gabriela Maria Horga, domnul senator Gheorghe-Ioan Bota, domnul senator Mihail Veștea, doamna senator Rodica Cușnir, doamna senator Olga Onea, domnul senator Levente Novak, domnul senator Robert-Daniel Ghiță și domnul senator Gheorghe Vela.

Cu aceasta, declar închisă sesiunea de întrebări și interpelări de astăzi.

Iar în continuare am să dau citire listei senatorilor care au depus declarații politice în scris, respectiv:

- doamna senator Doina-Elena Federovici, domnul senator Marius-Alexandru Dunca, domnul senator Aurel-George Mohan, doamna senator Alina-Elena Tănăsescu, domnul senator Marius-Valentin Roman, domnul senator Cătălin Silegeanu, domnul senator Vasile Blaga, domnul senator Gheorghe-Ioan Bota, domnul senator Ovidiu Jitaru, domnul senator Razvan-Paul Anghel, domnul senator Marius Bodea, doamna senator Valentina-Mariana Aldea și domnul senator Robert-Daniel Ghiță.

Cu aceasta, declar închisă și sesiunea consacrată declarațiilor politice de astăzi și declar închisă ședința Senatului de astăzi.

Vă mulțumesc.

Ședința s-a încheiat la ora 12.14.